

De Hofjes Zuid

Definitief Ontwerp

*Inrichtingsplan
openbare ruimte*

2 oktober 2025

*‘Alle ruimte voor
spelen, wandelen en
natuur in De Hofjes’*

DE VOLGERLANDEN
DE VIER DORPJES

Colofon

PROJECTORGANISATIE DE VOLGERLANDEN
contactpersoon: Anthon Lodewijks

tel 078 770 2761
mail a.lodewijks@h-i-ambacht.nl

OD205
Schiehavenkade 158-160
3024 EZ Rotterdam
tel 010 303 1277
www.od205.nl

IV-infra b.v.
Pettelaarpark 10-15
5216 PD 'S-Hertogenbosch
www.iv-infra.nl

Afdeling beheer openbare ruimte
Weteringsesingel 1
3342AE Hendrik Ido Ambacht
tel 14078

Inhoudsopgave

INLEIDING		04
HOOFDOPZET DE HOFJES		05
INRICHTINGSCONCEPT		06
DRAGENDE ELEMENTEN		
NATUUR INCLUSIEF BOUWEN		
KLIMAAT ADAPTATIE		
INRICHTINGSPLAN		11
INRICHTINGSPLANKAART		
MATERIAALKEUZE		
BEPLANTINGSKEUZE		
VERKEER EN PARKEREN		18
SPELEN		20
GROEN		22
BOMEN		
HEESTERS		
ONDERBEPLANTING		
ERFAFSCHEIDINGEN		30
VERLICHTING		31
AFVALINZAMELING		32
BEHEER OPENBARE RUIMTE		33
PROFIELEN		34

Inleiding

Dit concept DO-IPOR richt zich op het zuidelijke deel van De Hofjes. De Hofjes is het vierde een laatste dorp van De Vier Dorpjes dat ontwikkeld wordt in De Volgerlanden-Oost. De bouwplan-ontwikkeling is inmiddels in volle gang.

De Volgerlanden-Oost

De omvang van de wijk De Volgerlanden is groot. Om bewoners zich te laten oriënteren en identificeren met hun woonomgeving, is het opdelen van dit grote stedelijke veld in een menselijke maat van groot belang. Het landschappelijk raamwerk vormt de perfecte kapstok voor de situering en omvang van de woonbuurten. Verder past dit concept goed bij Hendrik-Ido-Ambacht dat heldere, overzichtelijke en groene woonbuurten aanbiedt. Op hoofdstructuurniveau tekent zich een assenkruis af, dat als vanzelf

de vier dorpen definieert. Elk dorp presenteert zich met een eigen gezicht aan het landschappelijk raamwerk dat bestaat uit het historische Perenlaantje, maar ook nieuwe landschappelijke elementen als het Appellaantje, de Dubbele Wetering, 't Landje en de Dorpsweide.

Zo ontstaat een sterke eigen identiteit. De vier kenmerkende openbare ruimtes zijn: Laantjes, Straatjes, Erfjes en Hofjes. Deze vier ruimten vormen de drager voor de sfeer, de identiteit en het referentiekader voor de uitwerking van het openbare gebied van De Vier Dorpjes.

Concepttekening landschappelijke raamwerk

De ligging van De Vier Dorpjes in het assenkruis van het landschappelijke raamwerk

Kenmerk noordelijk dijkbuurtje: situering direct aan de dijk

Kenmerk zuidelijk dijkbuurtje: afstand tot de dijk

Hoofdopzet De Hofjes

stedenbouwkundig concept

Concept

Het voornaamste kenmerk van het stedenbouwkundig ontwerp voor De Hofjes is dat alle woningen gesitueerd zijn aan kwalitatieve groene openbare ruimtes. Dit zijn ofwel elementen uit de omliggende landschappelijke hoofdstructuur, zoals het Perenlaantje, het Landje, de Dorpsweide, de Jacobuslaan of de Dubbele Wetering, ofwel één van de in het dorp gelegen groene hoven.

De groene hoven zijn onderling met elkaar verbonden door smalle 'tussenlaantjes' die alleen toegankelijk zijn voor langzaam verkeer. Zo ontstaat een autovrije groene binnenwereld waar kinderen veilig kunnen spelen en bewegen.

Doorsteekjes zorgen dat ook de nabije grotere groene openbare ruimtes bereikbaar en beleefbaar zijn vanuit het dorp. Zo biedt het dorp een uitgebreid autoluw netwerk voor voetgangers en fietsers.

De ruimte voor de auto is minimaal en compact. Parkeren gebeurt langs de Dorpsweg en in parkeerhoven die vanaf de Dorpsweg te bereiken zijn. In de hoven en langs de Dubbele Wetering wordt niet geparkeerd.

Drie sferen

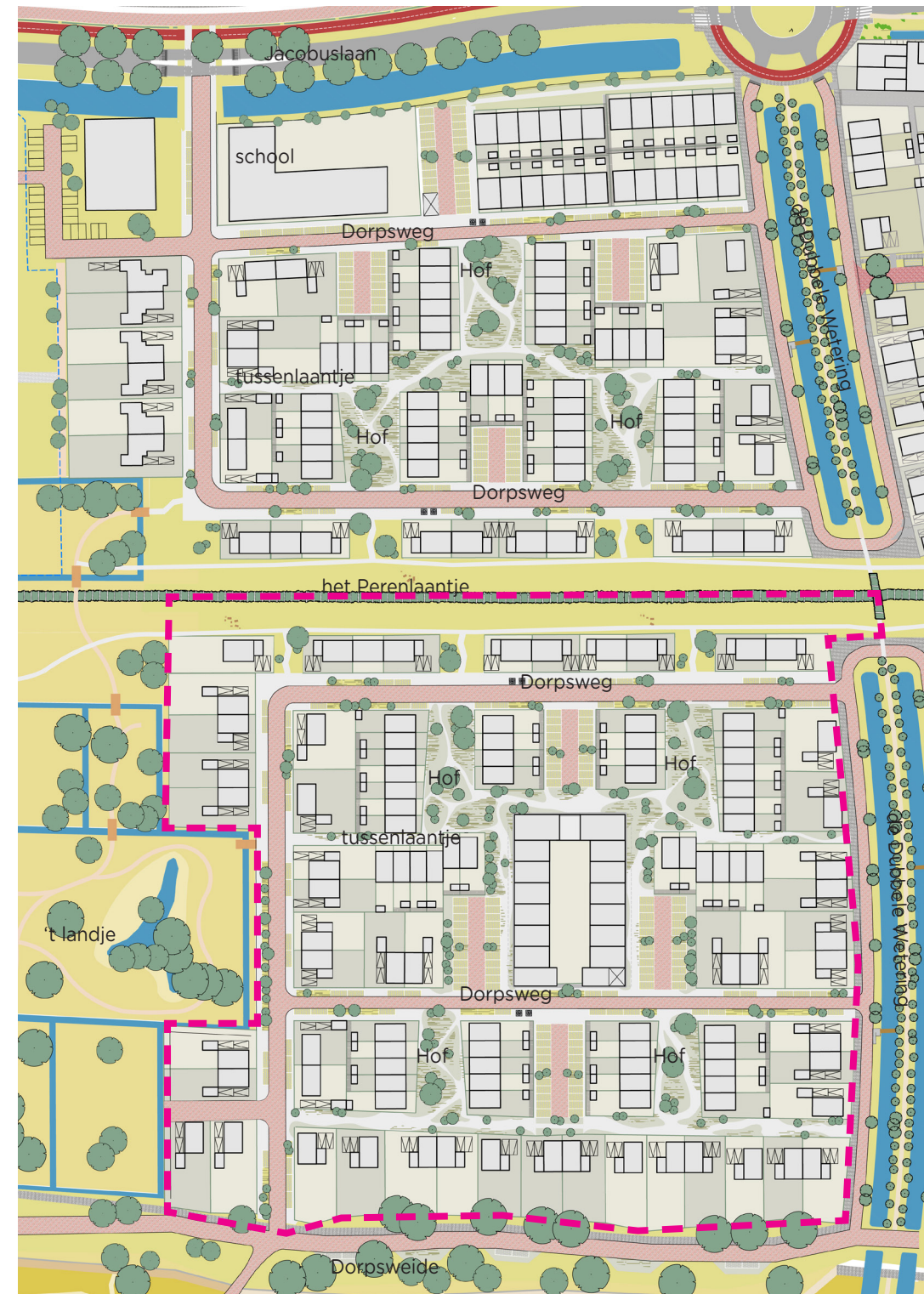
In het dorp zijn drie woonsferen te onderscheiden.

De leidende structuur door het dorp is de lusvormige ontsluitingsweg (1) - de Dorpsweg. De kavels aan de dorpswegen hebben een ruime opzet, waar het vrije buitenleven tot uiting komt.

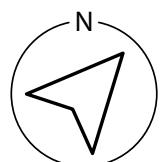
Daarnaast zijn er de hoven (2), die voor langzaam verkeer met elkaar zijn verbonden door een tussenlaantje. In deze collectieve hoven heerst gemeenschapsgevoel en ontmoeten mensen elkaar makkelijk en woont iedereen aan het groen. De rijwoningen aan de hoven zijn modern, maar refereren met hun architectuur aan de klassieke hoven. De hoven zijn autovrij waardoor kinderen er veilig kunnen spelen.

De derde sfeer vind je aan het Perenlaantje (3) dat gekenmerkt wordt door wonen aan het groen en kleinschalige bebouwing. Aan het Perenlaantje komen geschakelde eenlaagse woningen met kap. In het verlengde van de hoven is er in de bebouwing langs het Perenlaantje een ruime opening gecreëerd om de groene ruimte rondom het Perenlaantje en de groene hoven met elkaar te verbinden.

Dit concept DO-IPOR richt zich op het zuidelijke deel van De Hofjes, zoals hiernaast met een rood gestippeld kader aangegeven.

Stedenbouwkundig plan van De Hofjes

Inrichtingsconcept

Het inrichtingsplan

Het voorliggende inrichtingsplan richt zich op het zuidelijke deel van De Hofjes.

Het dorp De Hofjes bestaat uit een noordelijke en zuidelijke deel. Deze worden van elkaar gescheiden door het Perenlaantje. Deze laan is ter hoogte van de Dubbele Wetering te doorkruisen voor fietsers én voetgangers en ter hoogte van 't Landje voor enkel voetgangers. De ontsluiting voor gemotoriseerd verkeer staat bij beide delen van het dorp op zichzelf. De principes die ten grondslag liggen aan dit inrichtingsplan zijn voor beide delen van het dorp gelijk.

De dorpsweg

Elk deel van het dorp de Hofjes wordt middels een lus ontsloten vanaf de Dubbele Wetering; de dorpsweg. Het noordelijke deel heeft een aftakking naar het noorden, richting de Jacobuslaan. Het zuidelijke deel heeft deze verbinding naar het zuiden richting de Dorpsweide.

De hoven

De hoven zijn vormgegeven volgens de principes van klassieke hoven met een eigentijdse en natuurinclusieve invulling. De woningen zijn geclusterd rondom een groene ruimte. Hierdoor wordt ontmoeting gefaciliteerd en het gemeenschapsgevoel versterkt. De hoven zijn alleen toegankelijk voor voetgangers en fietsers.

De woningen hebben allemaal een ondiepe voortuin met lage gemengde hagen en een pergola als overgang naar het openbaar gebied.

Elk hof wordt ingericht als een groene speel- en ontmoetingsplek voor de bewoners.

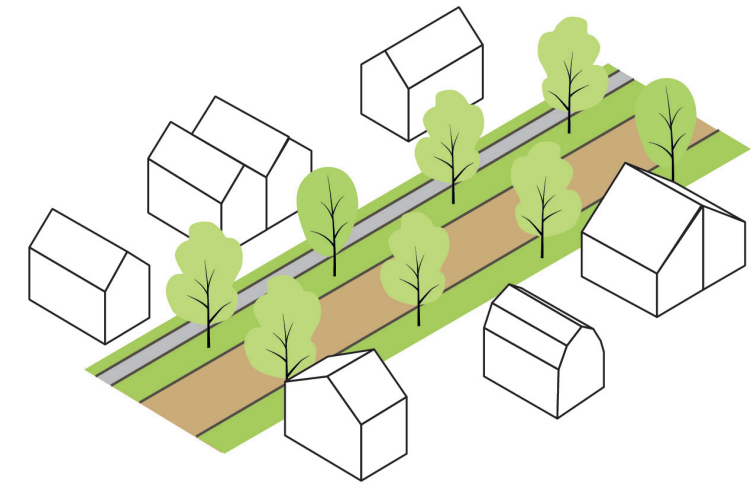
Een combinatie van vaste plantenborders en gras waar ook speelaanleidingen een plek krijgen.

De tussenlaantjes

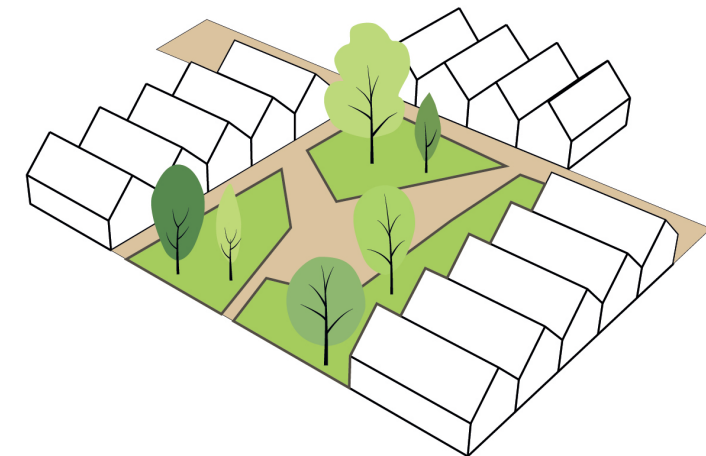
Te midden van de lus van de Dorpsweg, en tussen Dorpsweg ten de Dorpsweide bevinden zich tussenlaantjes. Respecievelijk het noordelijke tussenlaantje en het zuidelijke tussenlaantje. Deze verbinden de hoven met elkaar en met het omliggende groen. Dit is vormgegeven als een smalle weg tussen de woningen door en zorgt ervoor dat bewoners zich veilig tussen de hoven kunnen verplaatsen en de beweegruimte voor kinderen vergroot wordt. Hiermee streven we er naar om een zo goed mogelijke groene verbinding te creëren voor mens en dier.

Het noordelijke tussenlaantje is autovrij. In het zuidelijke tussenlaantje zijn de auto's van omwonenden te gast.

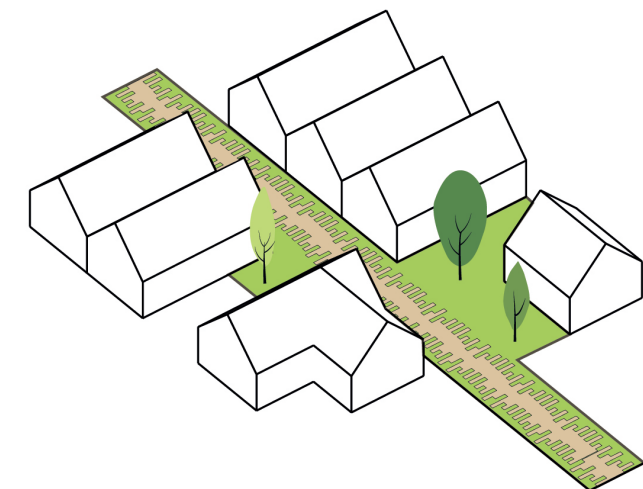
dragende elementen

Dorpsweg: ontsluitingsweg met groen wegprofiel

Hoven: collectieve wonen in het groen

Tussenlaantje: langzaamverkeersnetwerk

Inrichtingsconcept

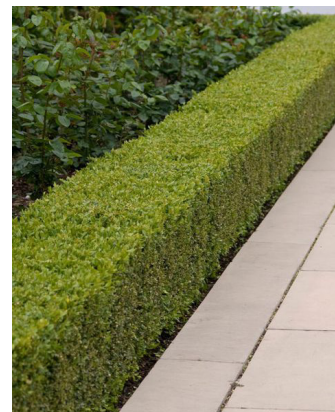
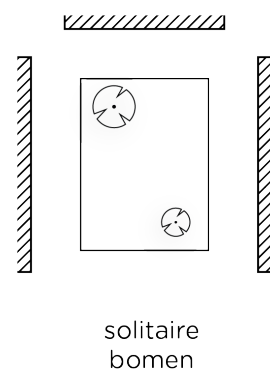
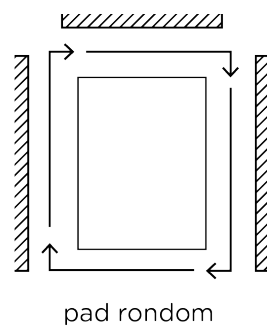
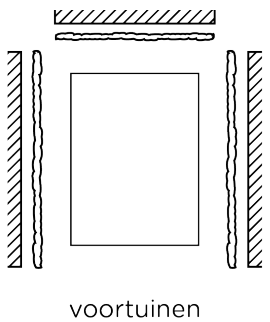
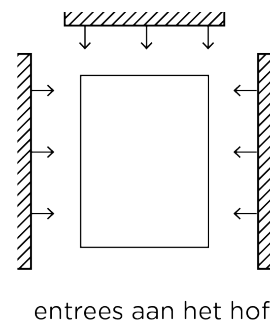
Bij de inrichting van de hoven wordt er teruggerepen op de principes van het klassieke hof. Een klassiek hof kenmerkt zich door strakke lijnen en een groen middengebied.

De woningen hebben allemaal hun voordeuren aan het hof. Men stapt naar buiten in een ondiepe voortuin die grenst aan een breed voetpad. De voortuin mogen mensen zelf inrichten met desgewenst planten en bankjes.

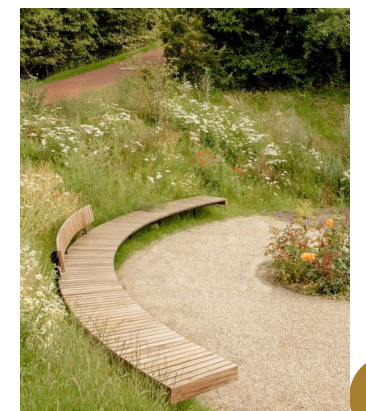
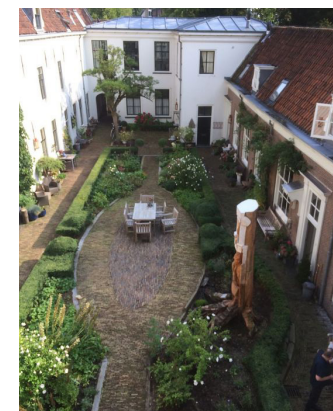
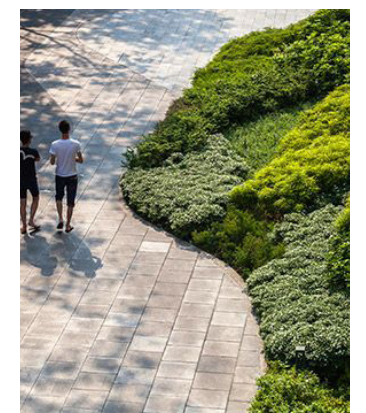
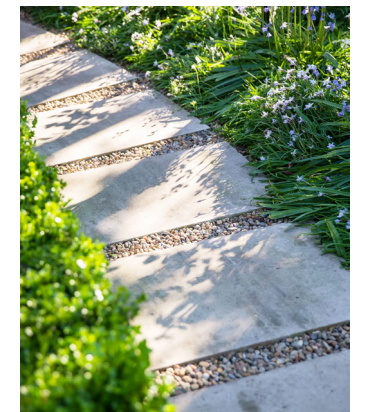
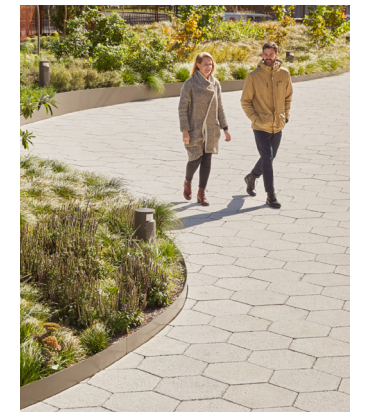
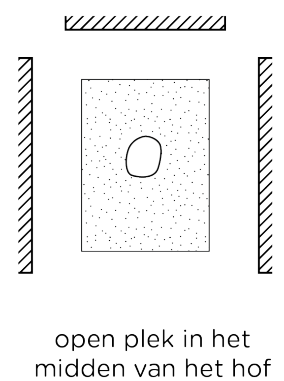
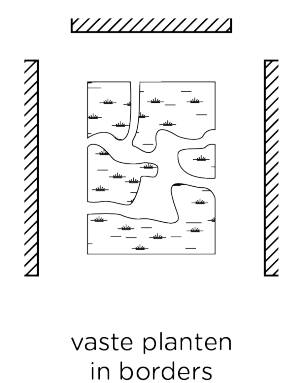
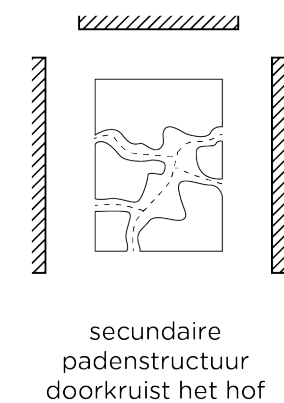
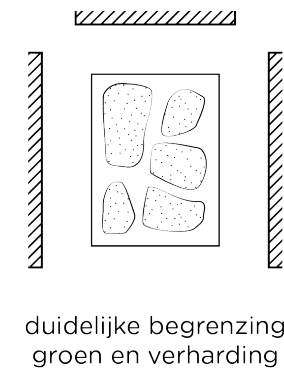
De hofjes hebben een groene biodiverse inrichting waarin zo min mogelijk verharding wordt toegepast. Het aanwezige groen is gevarieerd. Van solitaire bomen of boomgroepen, vaste planten borders, vaste planten borders en grasvelden.

Het hof wordt doorkruist door een secundaire padenstructuur. Uitgevoerd in andere materialisatie, zoals halfverharding, om de ondergeschiktheid te benadrukken.

Centraal in het groen is er ruimte voor een ontmoetingsplek. Soms in de vorm van een enkel bankje of als zichtbaar speelelement.

principes klassieke hoven

Inrichtingsconcept

Door de natuur een volwaardige plek te geven in bouwprojecten ontstaat een aantrekkelijke, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier en behalen we zoveel mogelijk winst voor de biodiversiteit.

Voor dieren betekent dit dat ze in de omgeving de vijf V's kunnen vinden, voedsel, voortplanting, verblijf, veiligheid en verplaatsing.

Voor De Vier Dorpjes in de Volgerlanden-Oost zijn er 5 doelsoorten waarvoor met de nieuwe dorpen hun leefgebied behouden of zelfs uitgebreid wordt:

1. Huismus
2. Oeverwaluw
3. Gierzwaluw
4. Gewone dwergvleermuis
5. Egel

Deze soorten komen al voor in de omgeving, kunnen zich verplaatsen via de groen- en waterstructuren van de hoofdstructuur en bewoners kunnen een bijdrage leveren aan een goede omgeving voor deze soorten.

Naast deze soorten worden er maatregelen getroffen voor flora en insecten. Beiden hangen met elkaar samen. Een natuurinclusieve omgeving voor deze soorten bereiken we met drie bouwstenen.

De eerste bouwsteen van natuurinclusief bouwen is natuur in het gebouw: het inbouwen van verblijfsplaatsen in woningen, bijvoorbeeld via neststenen. Dit is noodzakelijk voor diersoorten die voor hun broedgelegenheid van gebouwen afhankelijk zijn, zoals huismussen, gierzwaluwen, vleermuizen en vele insecten. Voor de nieuwbouw in het dorp De Hofjes geldt dat deze voorzieningen moeten worden aangebracht.

De tweede bouwsteen is natuur aan, op en om de woning. Denk aan: begroeide daken en gevels en natuurlijke tuinen met egeldoorgangetjes en groene erfafscheidingen.

De derde bouwsteen is natuur in de buurt: het toepassen van groen en blauw in de directe woonomgeving en het aanleggen van groene en blauwe verbindingen met andere delen van Hendrik-Ido-Ambacht of het buitengebied, zoals via hagen, bomen of natuurvriendelijke oevers.

Alle drie de bouwstenen vergroten de biodiversiteit, leefbaarheid en natuurbeleving; de laatste twee bouwstenen vergroten ook de klimaatbestendigheid van het gebied. Er wordt gewerkt aan een brochure waar informatie in staat over manieren om bewoners te stimuleren om ook de eigen tuin

natuurvriendelijk in te richten.

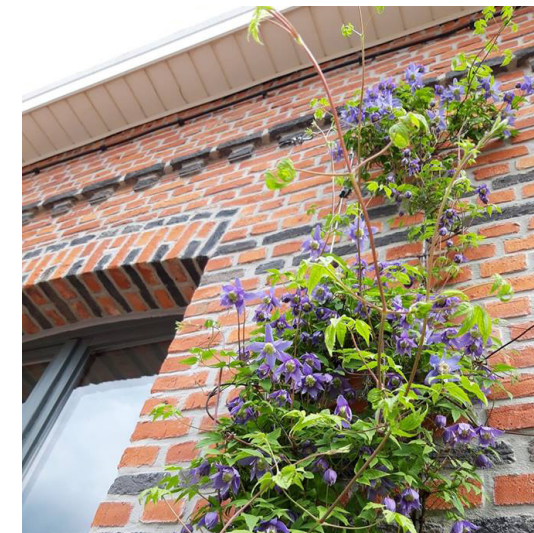
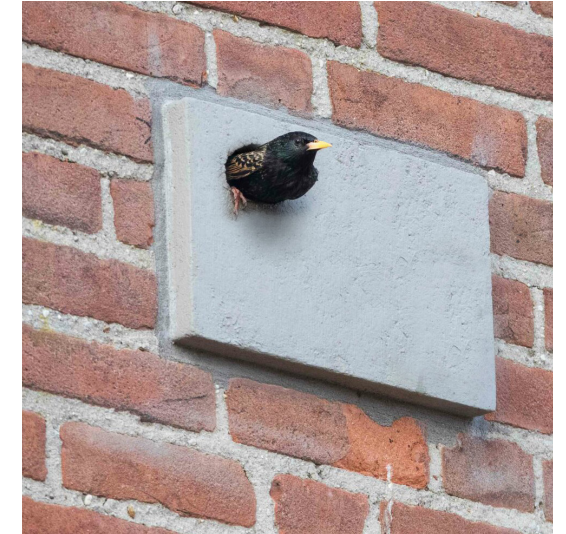
Basiseisen bebouwing:

- ieder bouwblok heeft meerdere ingebouwde nestgelegenheden voor vogels, insecten en/of vleermuizen
- de muren en/of pergola's zijn waar mogelijk bedekt met (klim) planten.
- platte of flauw hellende daken hebben een groen dak, ook de bergingen en aan- en uitbouwen (m.u.v. het gedeelte t.b.v. zonnepanelen).
- regenwater in de achtertuinen wordt opgevangen door regentonnen voor gebruik in de tuin. Het overschot wordt afgevoerd naar een gescheiden stelsel.

natuurinclusief bouwen

Inbouwnestelementen voor insecten, vogels en vleermuizen

begroeide gevels en groene daken voor vogels, vlinders en insecten

Inheemse beplanting aantrekkelijk voor vlinders en bijen

Inrichtingsconcept

natuurinclusief bouwen

Bebouwing

Met het oog op de ligging van het dorp De Hofjes aan de grotere groengebieden van De Volgerlanden Oost is de ambitie om natuurinclusief te bouwen een logisch uitgangspunt. Nestkasten en andere in de bebouwing geïntegreerde voorzieningen kunnen plaats bieden aan vogels, vleermuizen en insecten die voorkomen in het gebied en bieden een aantrekkelijke vestigingsplaats voor nieuwe soorten.

Hoven

De hoven worden zo groen en natuurlijk mogelijk ingericht met inheemse bomen, heesters en bloemrijke borders. Elk hof kenmerkt zich door beplanting en inrichtingselementen toegespitst op een bepaalde diersoort;

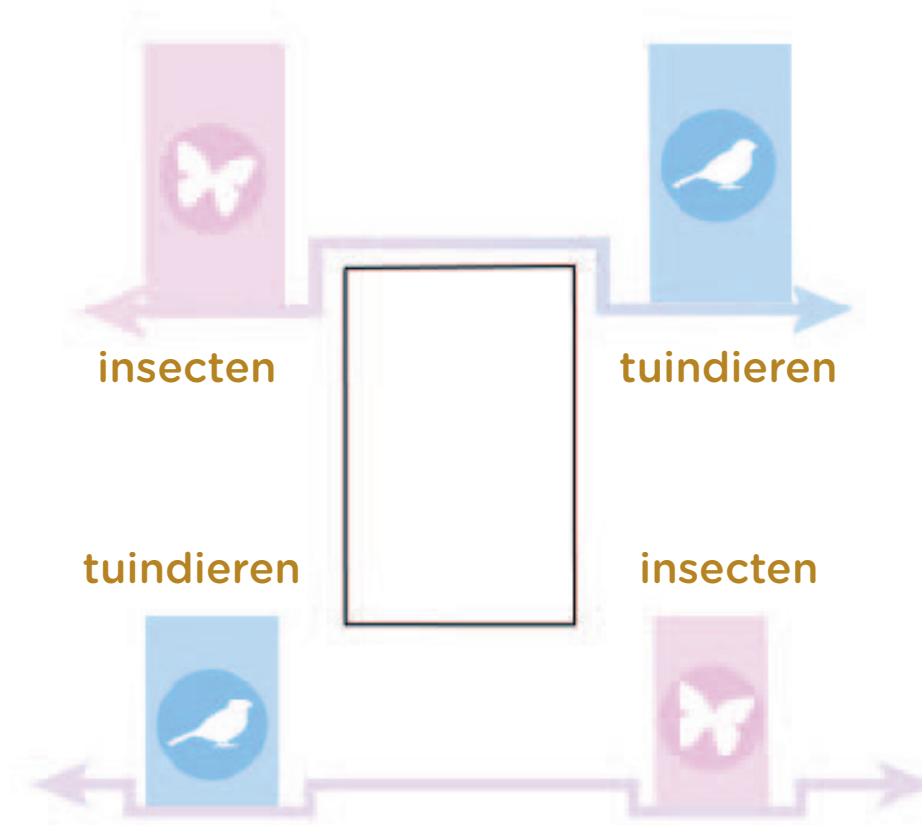
- insecten, zoals bijen en vlinders,
- kleine tuindieren zoals vogels en egels.

Wegen

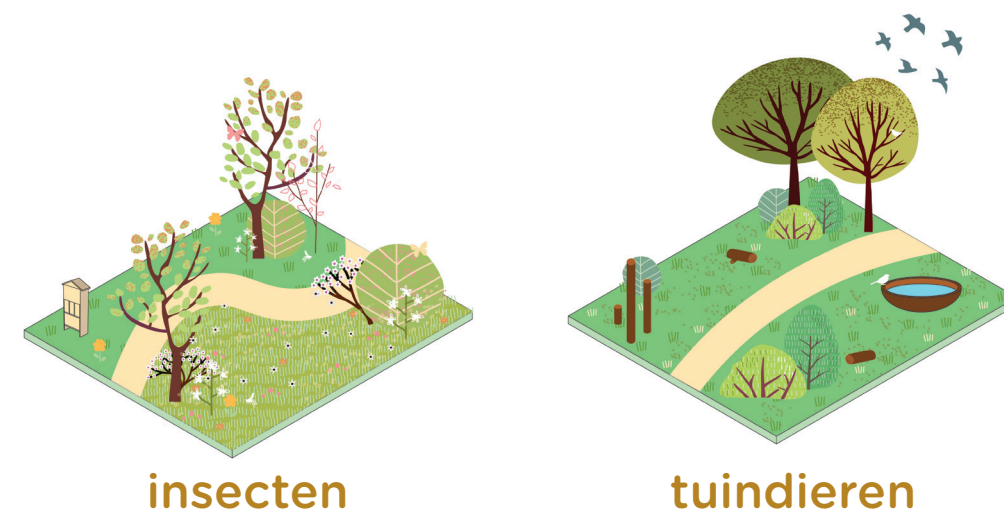
Langs de dorpsweg worden hoge en lage gemengde hagen als erfafscheiding voorgesteld om ook in de overgangen tussen privé en openbaar gebied aantrekkelijke leefgebieden te creëren voor vogels en insecten. Samen vormen ze een aantrekkelijk en gevarieerd leefgebied.

Basiseisen voor de inrichting van het hofje

- De biotopen op het terrein zijn ontworpen als semi-natuurlijk en waar mogelijk worden lichte glooiingen in het terrein toegepast.
- Het hele jaar is er voedsel voor vogels beschikbaar.
- Er zijn voorzieningen voor insecten b.v. steenstapel, insectenhotel.
- De vegetatie op het terrein heeft in elk seizoen bloeiende planten, de vegetatie op het terrein is rijk aan nectar en stuifmeel
- Zorg voor variatie in de beplanting, niet meer dan vijf per soort.
- Alle niet-verharde oppervlaktes op het terrein hebben een voldoende dikke bodemlaag en kwaliteit.
- Afscheidingen worden als haag uitgevoerd met minimaal drie verschillende heesters.
- De oppervlakten op het terrein zijn zo min mogelijk verhard en waterdoorlaatbaar.
- Al het hemelwater dat op verharding valt wordt zoveel mogelijk direct naar het groen geleid.

concept diersoorten hofjes

concept inrichting hofjes per diersoort

Inrichtingsconcept

Bij de inrichting van De Vier Dorpjes (openbaar gebied) wordt in toenemende mate aandacht besteed aan Klimaatadaptatie. Waar in de Laantjes aandacht was voor wateroverlast (IT-drain en water passerende verharding) en er bij de Straatjes ook werd gekeken naar biodiversiteit qua beplanting, gaan we in De Erfjes weer een stapje verder met aandacht voor natuurinclusief bouwen, hittestress en droogte. In het dorp De Hofjes wordt daarbovenop ook de bebouwing meegenomen in het klimaatadaptieve ontwerp.

Waterberging

De parkeerplaatsen zullen aangelegd worden met grasbetonstenen. Dit zorgt dat de totale hoeveelheid verharding in het dorp aanzienlijk wordt verminderd. Door de brede grasvoeg kan water direct in de bodem infiltreren. Dit is gunstig bij bijvoorbeeld piekbuien. Daarnaast zorgt deze grasvoeg voor meer mogelijkheden voor kruiden en grassen om te groeien wat weer insecten aantrekt.

Ook de inrichting van het groen zorgt ervoor dat water zoveel mogelijk wordt vasthouden in het gebied: door vaste plantenborders en gras/kruidenmengsels in plaats

van gazon, wordt namelijk ook de sponswerking van de bodem vergroot. Voor de gehele inrichting van De Hofjes is de bodemkwaliteit belangrijk. Dit betekent dat er een goed doorwortelbare bodem moet worden aangebracht met goede groeivoorwaarden. Waar mogelijk moet water kunnen infiltreren in de bodem zodat het grondwater wordt gevoed, maar ook zodat het riool bij piekbuien minder wordt overbelast.

Biodiversiteit

In het dorp De Hofjes wordt ingezet op een hoge variatie in beplanting, met een zoveel mogelijk inheemse oorsprong om aantrekkelijk te zijn voor vogels, vlinders en insecten. Op deze manier kunnen de aanwezige biotopen in het gebied worden aangevuld en versterkt.

Langs de Dorpsweg komen hagen in de voortuinen. Dit worden gemengde hagen bestaande uit verschillende soorten. Daarnaast komen langs de Dorpsweg verspreid bomen te staan. Ze staan op wisselende afstanden van elkaar om zo de ecologische waarde te vergroten, omdat niet alle insecten dezelfde afstand kunnen overbruggen. Ook bij de bomen zal gebruik worden gemaakt van een mix van verschillende soorten, met

verschil in vorm, grootte, hoogte en bloeitijd, om meer biodiversiteit toe te voegen en een robuust beplanting te waarborgen.

Ook in de hoven wordt voor het gebruik gemaakt van een grote variatie aan soorten om zo de biodiversiteit te verhogen. Het gaat hierbij om een mix van bomen, heesters en lagere vaste beplanting.

Langs het Perenlaantje wordt een mix van inheemse heestersoorten toegepast. Deze zijn afwisselend in bloeitijd, hoogte en vorm. Op die manier ontstaat een aantrekkelijk struweel voor vogels maar ook voor hommels en wilde bijen, die weer belangrijk zijn voor de bestuiving van perenbloesems.

Hittestress

Een gevolg van de klimaatverandering zijn de toenemende warme droge zomers. De schaduwwerking van bomen en heesters zorgt voor verkoeling voor zowel mensen als planten en dieren. Ook de aanwezigheid van groene en waterrijke plekken op korte afstand draagt hiertoe bij. Daarnaast wordt verharding geminimaliseerd door smalle wegprofielen en groene parkeerplaatsen.

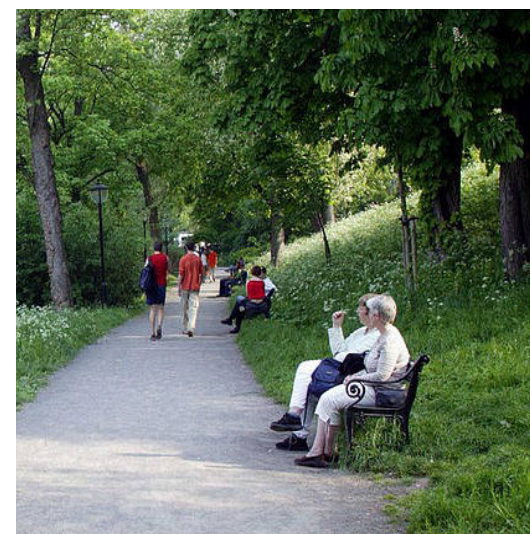
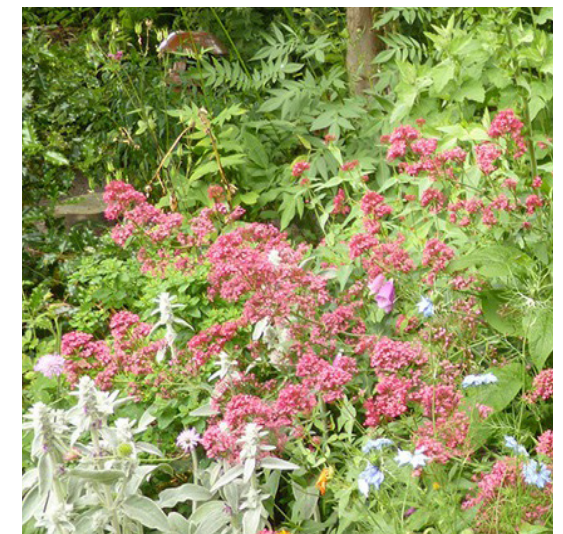
klimaatadaptatie

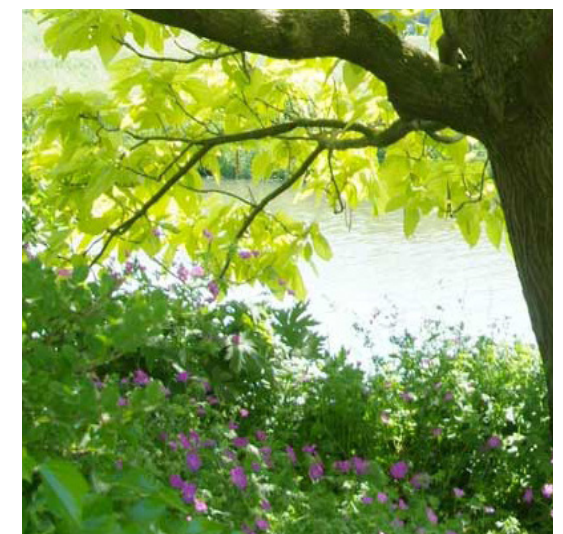
waterberging door minder verharding en een goede sponswerking van de bodem

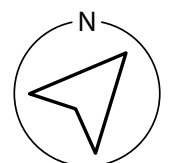

meer biodiversiteit met inheemse beplanting

voldoende schaduwwerking met bomen voor mensen, dieren en planten

Inrichtingsplan

Materiaalkeuze

Materialisatie

Voor de bestrating van het dorp De Hofjes wordt voortgeborduurd op het palet dat gekozen is voor De Vier Dorpjes. Daarmee is de kleur en het type vastgesteld van de straatbakstenen (rood/bruin in keiformaat) voor de rijwegen, van de grasbetonstenen voor de parkeervakken (hydro lineo van struyk verwo infra) en van de betontegels voor de trottoirs (donkergrijs, 300x300mm) . Het gemeenschappelijke materialenpalet zorgt ervoor dat er eenheid wordt ervaren in het gehele gebied van De Vier Dorpen. Het komt bovendien de beheerbaarheid ten goede.

Door variatie in de profielopbouw van de straten, afwateringsprincipes, legpatronen en detailleringen, worden de verschillen tussen de dorpen tot uitdrukking gebracht.

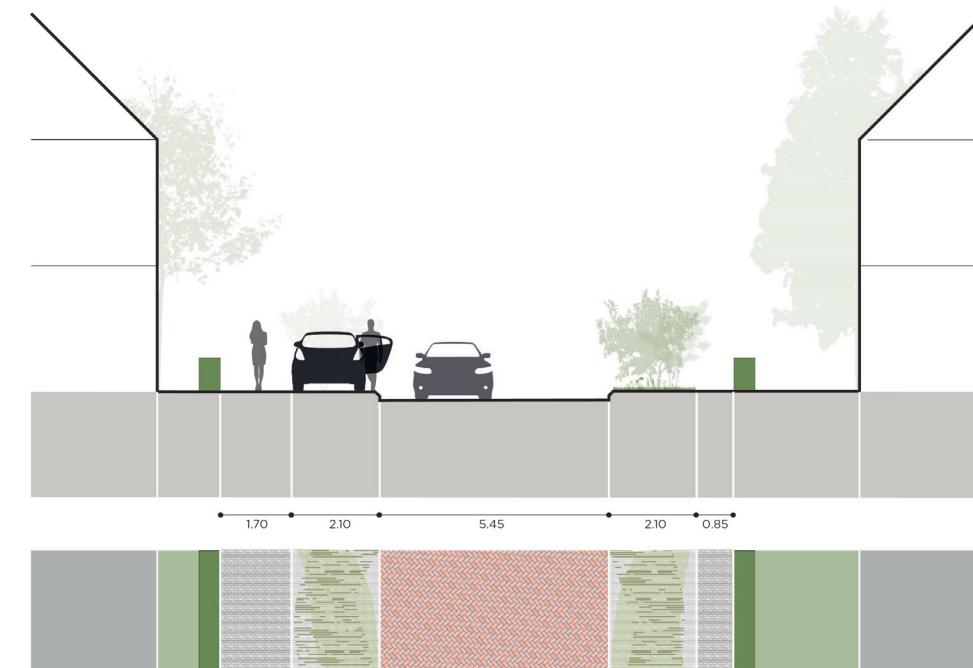
Kenmerkend voor De Hofjes is het onderscheid in sfeer tussen de dorpsweg en de hoven. Dit komt niet alleen tot uiting in woningen, met vrijstaande of twee-onder-een kap woningen met ruime voortuinen aan de dorpsweg en rijwoningen met kleine voortuinen aan het hof, maar ook in de architectuur en de materialisatie van de openbare ruimte.

De rijbaan van de dorpsweg wordt uitgevoerd in de rode gebakken klinker uit het palet. Het voetpad wordt uitgevoerd in de standaard betontegel. De parkeervakken worden uitgevoerd in de open variant van de grasbetonsteen.

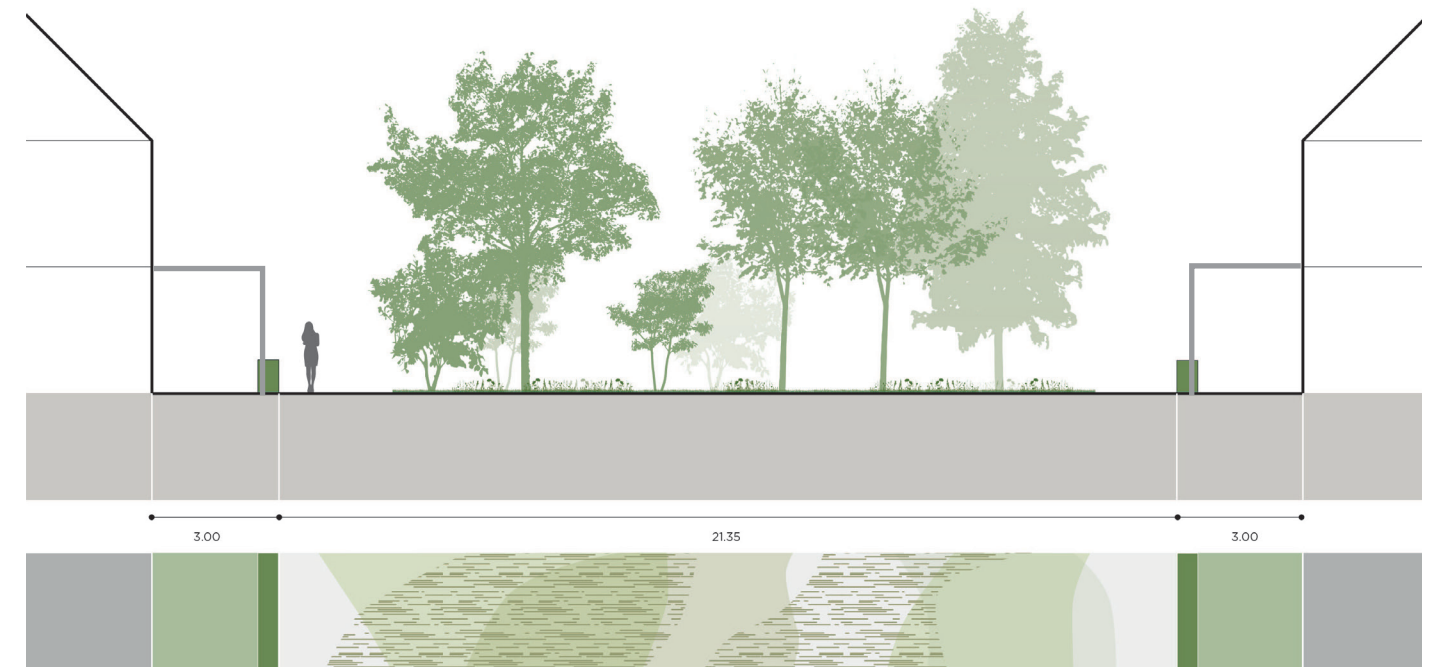
Om aan weerszijden van de dorpsweg een groene sfeer te creëren worden de groene parkeerplaatsen afgewisseld met groenvakken. Deze worden voorzien van en gras/kruidenmengsel en waar mogelijk bomen.

Op de plekken waar de dorpsweg één van de hoven passeert, wordt dit ervaarbaar gemaakt door een verkeersdrempel.

Op de hoven komt een bestrating van de standaard betontegel langs de randen, aansluitend op de voetpaden langs de dorpsweg. Door het hof heen zijn de paden uitgevoerd in halfverharding.

principe profiel dorpsweg

principe profiel hof

Inrichtingsplan

Materiaalkeuze

verharding Dorpsweg

Rijbaan: gebakken klinkers terra rossa keiformaat

Trottoirband: schuine band

Voetpad: betontegel (30x 30x 8cm)

verharding Parkeerhoven

Parkeerplaatsen: Hydro Lineo groenstenen

Rijbaan: gebakken klinkers terra rossa keiformaat

verharding hof

Voetpad: betontegel (30x 30x 8cm)

Secundair voetpad: halfverharding

Betonband 10 bij 20 cm

Inrichtingsplan

Het dorp De Hofjes wordt gekenmerkt door een informele en speelse sfeer, verwijzend naar de landelijke en dorpse identiteit die dit gebied voorheen altijd heeft gehad. Deze sfeer komt onder andere tot uiting door het groene karakter. Het beplantingsconcept voor De Hofjes is dan ook heel belangrijk voor het dorp als geheel.

Beplanting dorpsweg

De dorpsweg heeft een open en rustige opzet met woningen verwijzend naar streekeigen bebouwing. Als afscheiding van de voortuinen worden lage gemengde hagen gebruikt. Dit is aantrekkelijk voor vogels en insecten en verhoogt de biodiversiteit. Daarnaast komen langs de Dorpsweg verspreid bomen te staan. Ze staan op wisselende afstanden van elkaar, zijn van verschillende groottes en bestaan uit een mix van verschillende soorten. In de boomspiegels zal een bloemenmengsel worden gezaaid om het landelijke gevoel te versterken. Rondom de entrees van de parkeerhoven staan groepen gemengde heesters met af en toe een kleine boom.

Beplanting hoven

De hoven zijn collectieve ruimtes waar mensen elkaar makkelijk kunnen ontmoeten. De voortuinen van de woningen worden begrensd door een lage haag. Deze hagen bepalen samen het kader van de ruimte. Deze ruimte heeft een overwegend groen karakter. In het hart van elk hof bevindt zich een open ruimte met daarin een

bijzondere boom of boomgroep en zitmogelijkheden. De beplanting bestaat uit een vaste basis en wordt op elk hof aangevuld met andere soorten zodat een unieke samenstelling ontstaat, passend bij het inrichtingsthema van tuindieren, insecten of amfibieën. De groenruimte in het hof wordt ingericht met gazon en borderbeplanting. Hiervoor wordt een zaaimengsel toegepast van vaste planten met verschillende bloemen.

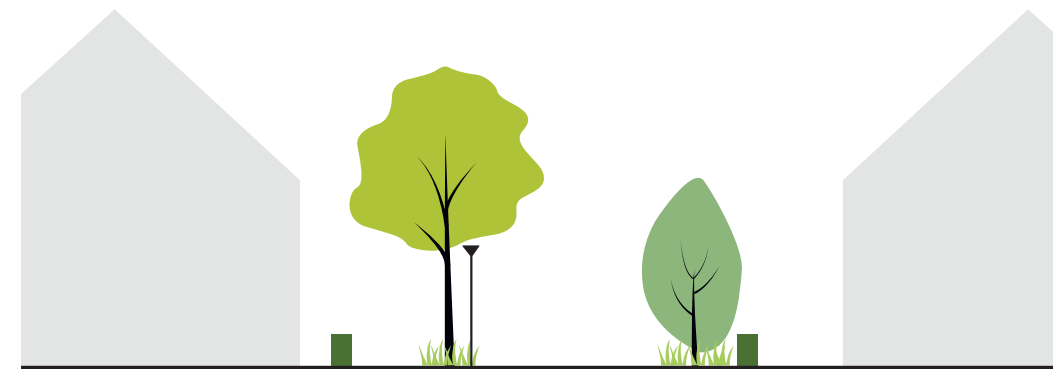
Beplanting tussenlaantje

De beperkte groene ruimtes in het tussenlaantje zal voornamelijk een open karakter behouden door het in te zaaien met een gras en kruidenmengsel. Enkele bredere plekken worden beplant met kleine bomen en heesters.

Beplanting perenlaantje

Het historische perenlaantje dat midden door het dorp loopt, is ingepast in een brede groene zone. Zo is er voldoende groeiruimte voor de bomen en komt dit bijzondere landschapselement goed tot zijn recht. Naast de hagen op uitgeefbaar gebied, wordt struweel ingeplant met diverse soorten inheemse heesters. Door variatie ontstaat in elk seizoen een andere beleving, ook biedt het dieren en insecten een ideale uitvalsbasis. Aan weerszijden van het pad wordt een graskruidenmengsel ingezaaid. Hierdoor ontstaat er een gelaagd beeld richting de gemengde heesterrand en richting het perenberceau. De bloemen trekken insecten, bijen en vlinders aan.

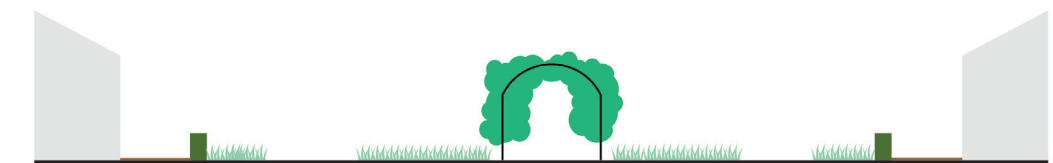
Beplantingskeuze

Beplanting Dorpsweg

Beplanting Hoven

Beplanting Perenlaantje

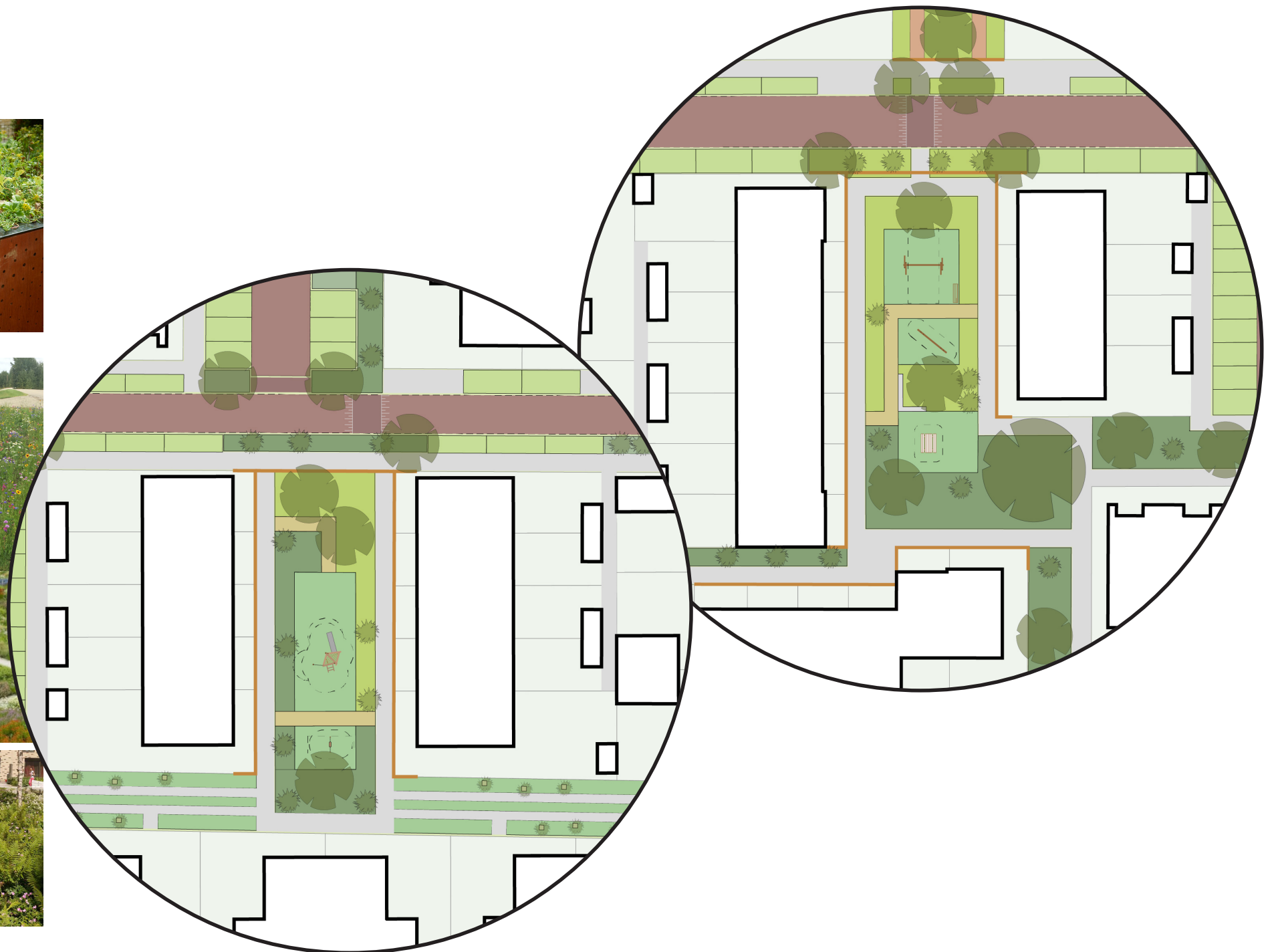
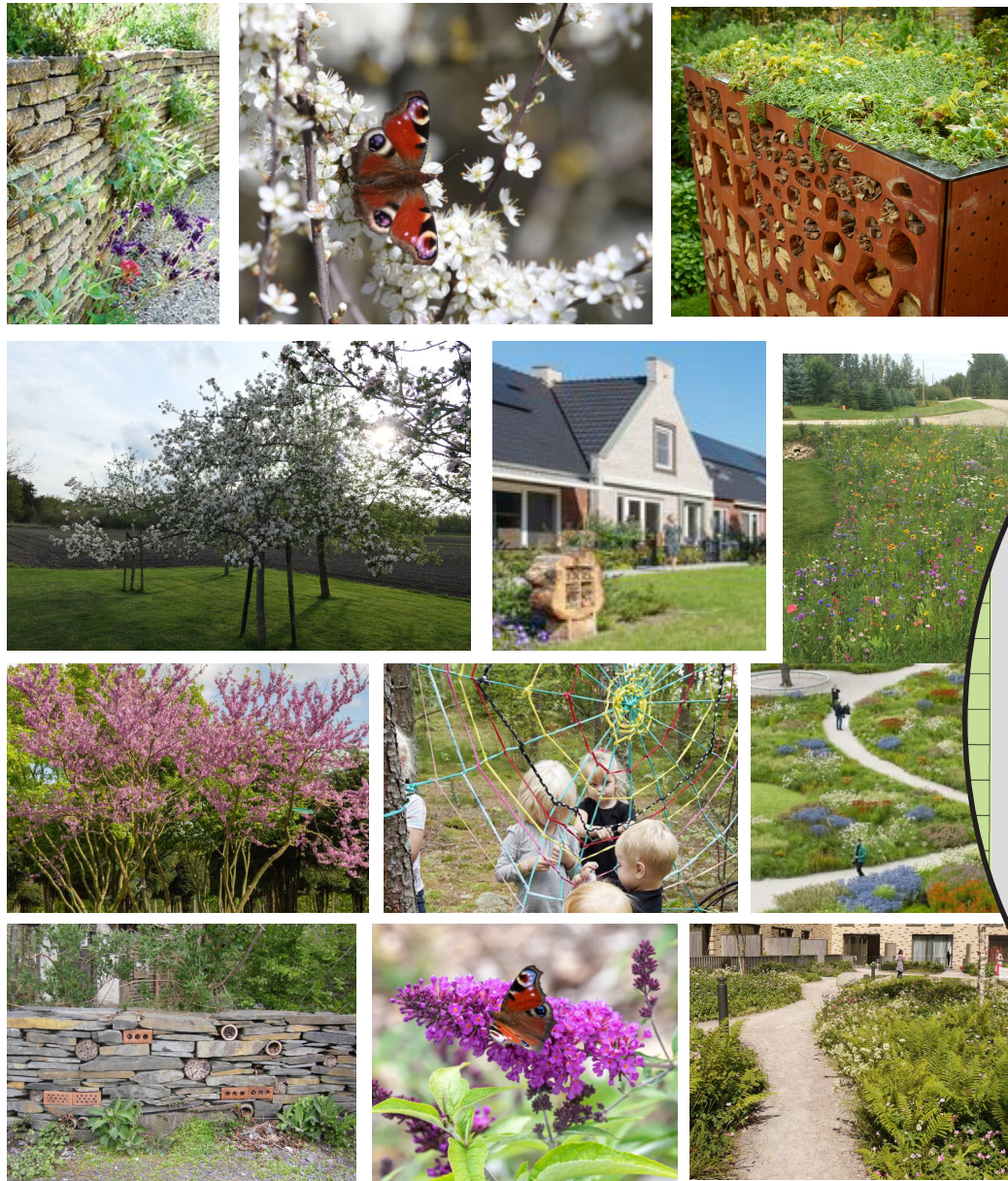

Inrichtingsplan

Hof 1 & 2

Het principe van het hof is dat het aantrekkelijk is voor een verscheidenheid aan insecten zoals vlinders, bijen en hommels. De beplanting is daarom zo ingericht dat ze zoveel mogelijk jaarrond voedsel en onderdak kunnen bieden voor insecten. Het hof is ingericht met groene velden die zijn ingezaaid met een bloemrijk grasmengsel, de bloemenweides. Naast de bloemenweides, zorgen vlinderstruiken en bomen met bloesems, zoals fruitbomen, voor een gelaagdheid in het hof. Andere inrichtingselementen die een bijdrage leveren zijn een insectenhotel en gestapelde muurtjes. Tevens kunnen deze direct dienst doen als zitgelegenheid of begrenzing van een gebied. Oude bouwmaterialen zijn ideaal voor deze muurtjes. De speelelementen in dit hof refereren ook naar het insectenthema.

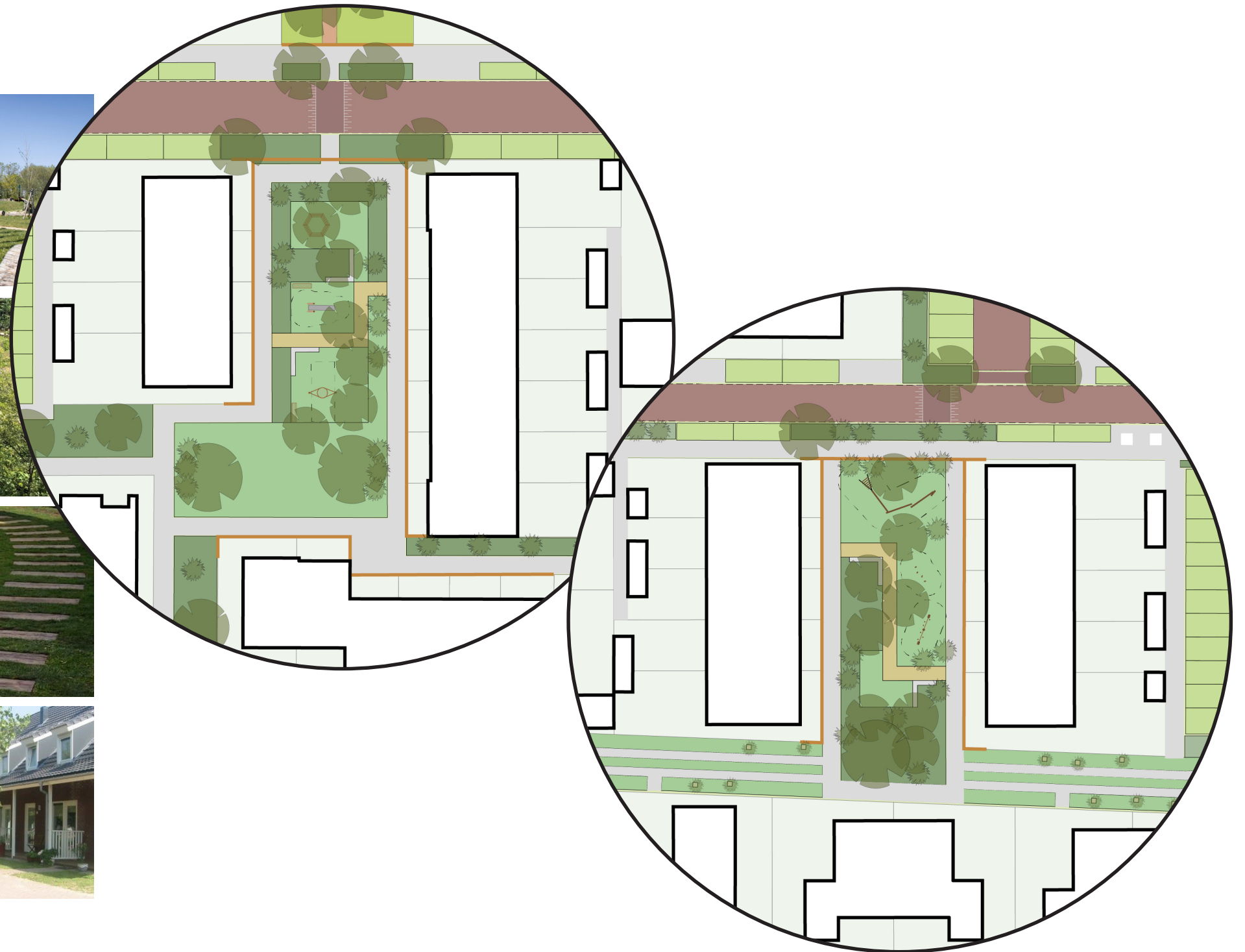
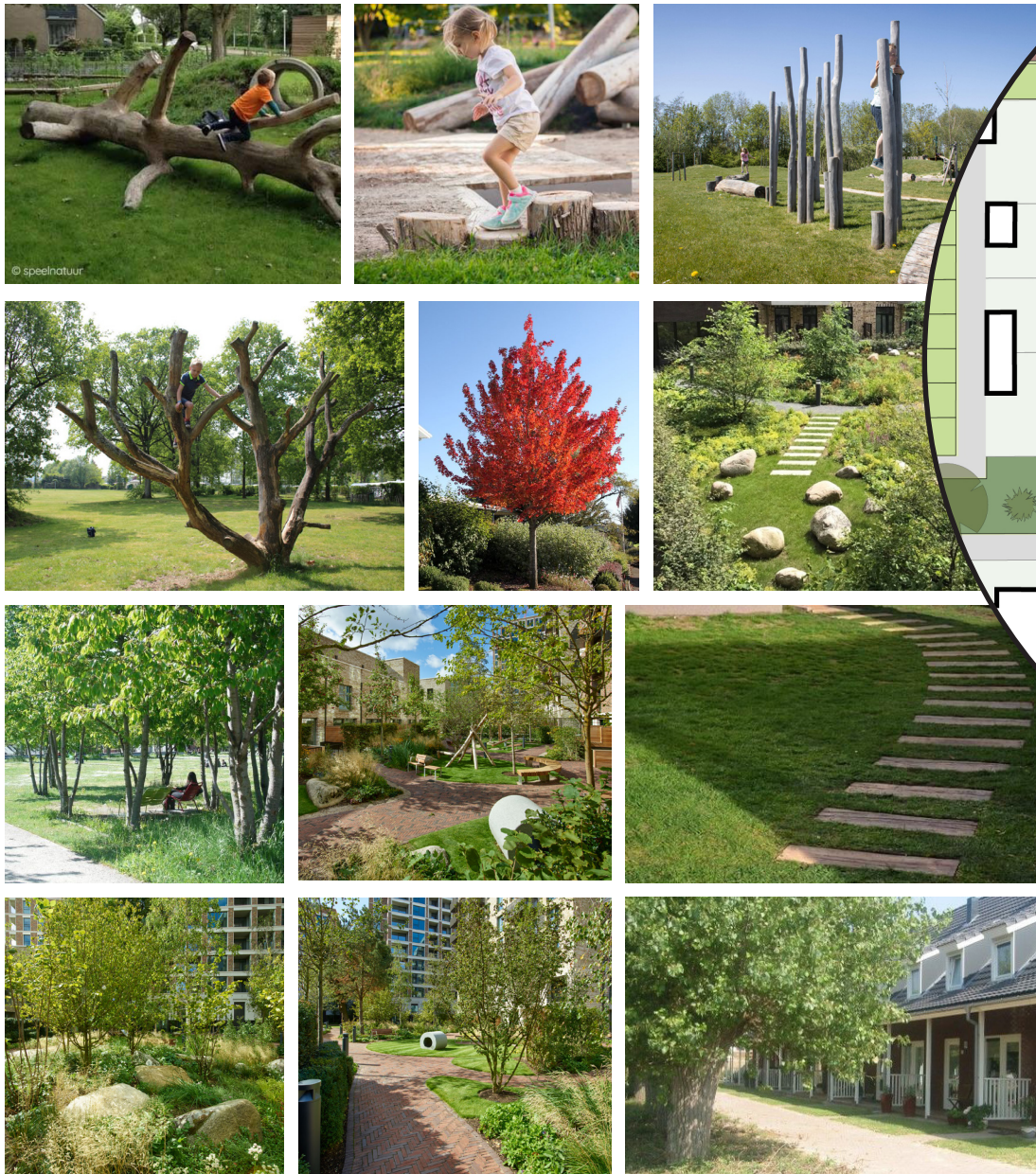

Inrichtingsplan

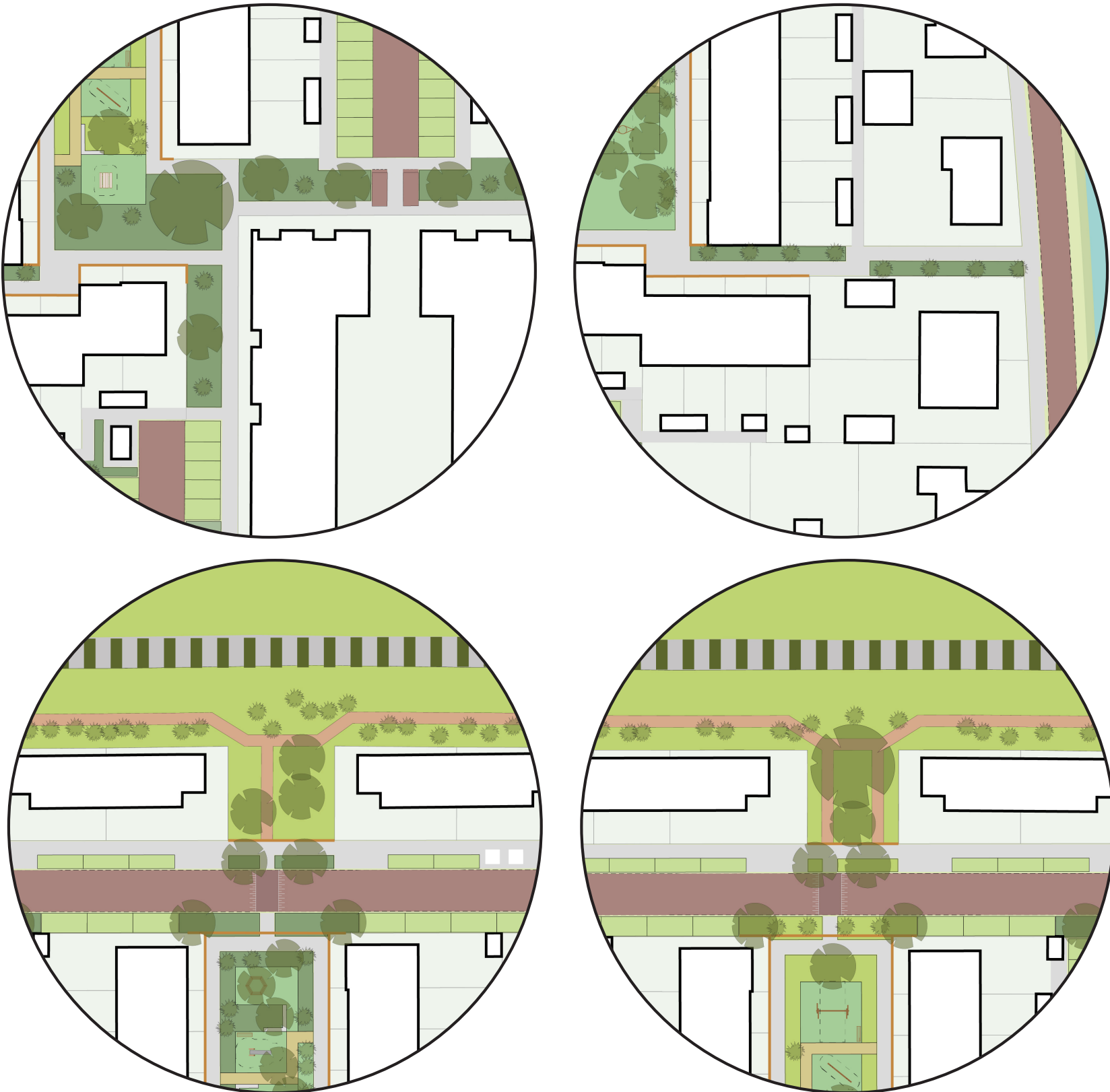
Hof 3 & 4

Vogels zoeken plekken om te eten, te nestelen en een plek waar ze zich veilig voelen. Daarom is er behoefte aan struiken met stekels waar roofdieren ze niet kunnen vinden, bomen met voldoende beschutting en ruimte om een nest te bouwen, en bomen en heesters met vruchten eraan. De speelelementen in dit hof refereren naar het tuindierenthema. Omgevalen boomstammen doen dienst als klimboom. Nestkasten helpen de vogels een handje en de egel - die verstopt zich graag in een dicht bosplantsoen.

Inrichtingsplan

Tussenlaantjes

Verkeer en parkeren

Facetkaart

De Hofjes Zuid is te bereiken via de Dorpsweide. Dit is een buurtontsluiting waar een maximum snelheid van 30 km per uur geldt.

Voor de weginrichting van de Dorpsweg gelden de regels van een 30 km zone met een parkeerverbod op het rijbaan gedeelte.

Het profiel van de dorpsweg bestaat uit een rijbaan met aan één zijde een voetpad. Aan beide kanten van de weg worden inritten naar parkeerplaatsen op eigen terrein en parkeerhoven afgewisseld met openbaar langsparkeren. Waar geen parkeerplaatsen nodig zijn, wordt het groen ingericht met bomen en hagen.

Bij de entrees van de hoven is de weg verhoogd aangelegd met een drempel. Wat zowel de rijsnelheid verder terugbrengt als de aanwezigheid en onderlinge verbinding van de hoven verduidelijkt.

De woningen die met hun achterkant aan de Dorpsweide gesitueerd zijn hebben een aparte erftoegangsweg. Deze wordt onderbroken door het groen van de hoven.

- buurtontsluiting 30 km/u
- erftoegangsweg 30 km/u

- parkeren privé terrein
- openbaar parkeren
- openbaar parkeren/gereserveerd
- opstelplek brandweer

Parkeerbalans

Het openbare parkeren vindt plaats langs de dorpsweg en geconcentreerd in parkeerhoven. De water passerende bestrating en P-tegel zorgen voor een afleesbaar parkeervak.

Om voldoende parkeerplaatsen te genereren in dit autoluwe dorp zijn er langs de Dorpsweide 34 openbare parkeerplaatsen ingetekent. 17 hiervan zijn reserveringen. Middels een direct voetpad liggen deze goed bereikbaar voor bewoners en bezoekers van het dorp.

De nota ‘Parkeren in de Volgerlanden’(juli 2011) vormt de basis voor de parkeerberekening. Deze nota is in oktober 2013 herbevestigd voor de daaropvolgende jaren.

Per woningcategorie is een norm vastgesteld van direct aan te leggen parkeerplaatsen, voor bewoners en bezoekers. Daarnaast zijn er reserveparkeerplaatsen indien uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen nodig blijkt.

Segment	aantal	P-norm	aantal	P-norm	aantal	totaal pp
2	55	1,4	77	0,3	16,5	93,5
4	37	1,4	51,8	0,3	11,1	62,9
5	15	1,7	25,5	0,3	4,5	30
6	12	1,7	20,4	0,3	3,6	24
7	40	2	80	0,3	12	92
8b	1	2	2	0,3	0,3	2,3
totaal	160		257		48	305

Situering	berekening	tekening	SOM
Parkeer- plaatsen	163	164	1
Reserve	48	49	1
Prive	94	100	6
Totaal	305	313	8
Prive-Extra		1	

Spelen en ontmoeten

Facetkaart

De hoven worden ingericht als uitnodigende plekken om te spelen en elkaar te ontmoeten.

De hofjes worden met elkaar verbonden door het tussenlaantje. Deze vormt de verbindende schakel tussen de speelelementen. De combinatie van de speelelementen worden gezien als één grote speel-, beweeg- en ontmoettuin.

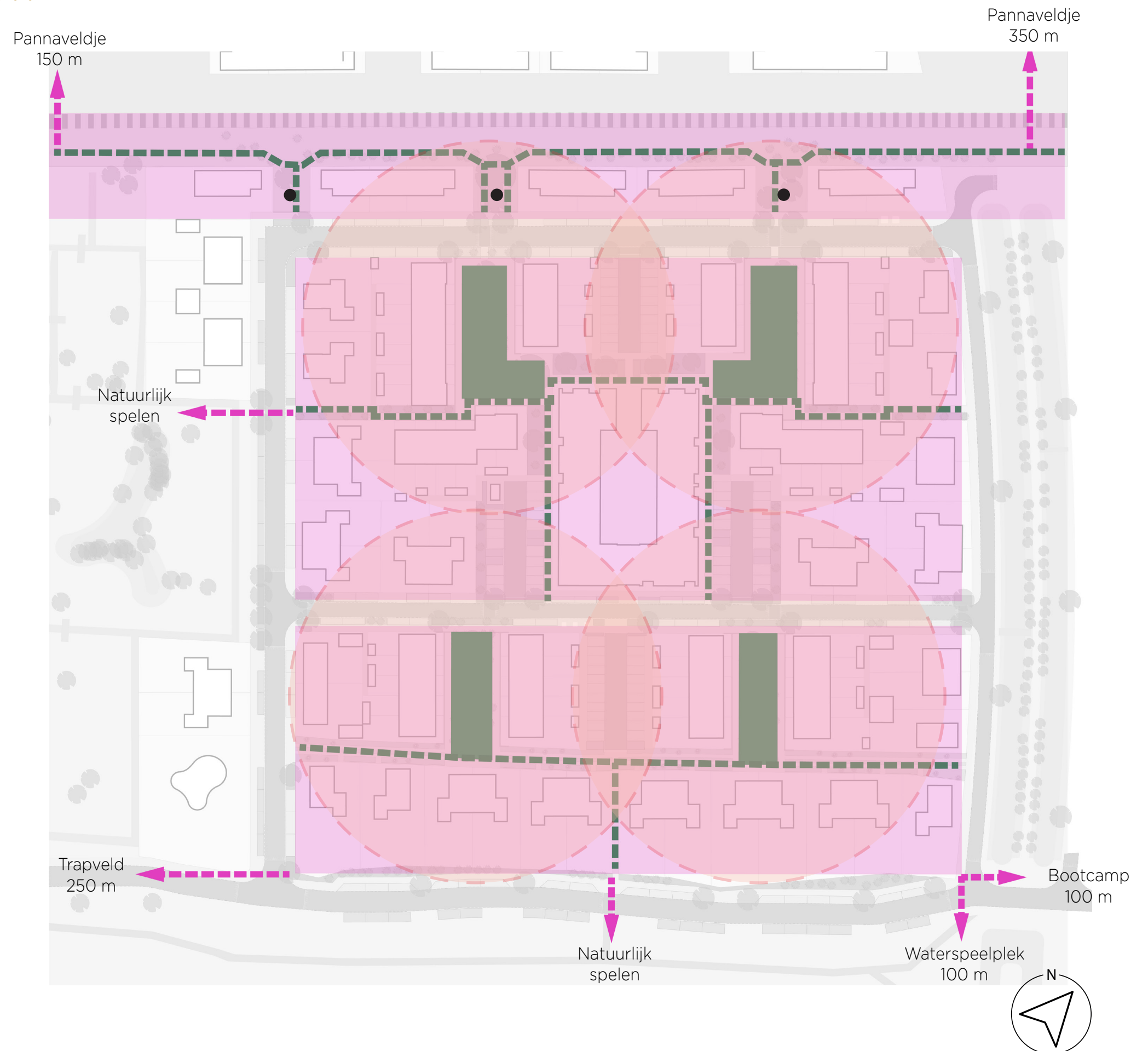
In de voortuinen kunnen bewoners onder de pergola voor hun huis zitten, met elkaar praten en een oogje op de kinderen houden. De speel- en ontmoetingsplekken bevinden zich in de groene inrichting van het hof.

Concept ruimtelijke indeling

De vlakverdeling van de plantvakken wordt bepaald door de informele wandelpaden die door het hof lopen. De speel-, beweeg- en ontmoetingsaanleiding zijn op verschillende niveaus te vinden.

Elk gebied heeft een eigen thema waar de speelelementen op aansluiten; zoogdieren en tuindieren.

- groene ruimte
- tussenlaantjes
- autoluwspelen
- speelplekken in de buurt
- kinderen jonger dan 6 jaar ~100 m
- ontmoetingsplek

Spelen en ontmoeten

Concept

Natuurlijk spelen

Het spelen in de Hofjes richt zich in de eerste plaats op kleine kinderen (0-10 jaar) die op of in de nabijheid van het hof wonen. Voor de grotere kinderen met een grotere actieradius zijn er in het gebied andere speel- en sportplekken te vinden (zie tekening).

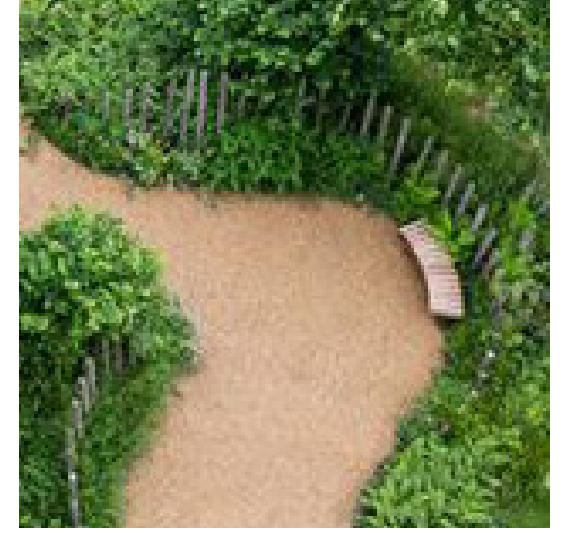
Natuurlijk en informeel spelen is het doel. Met speel- en beweegaanleidingen in het groen naast speeltoestellen, plekken om te ontdekken en ruimte voor vrij spel.

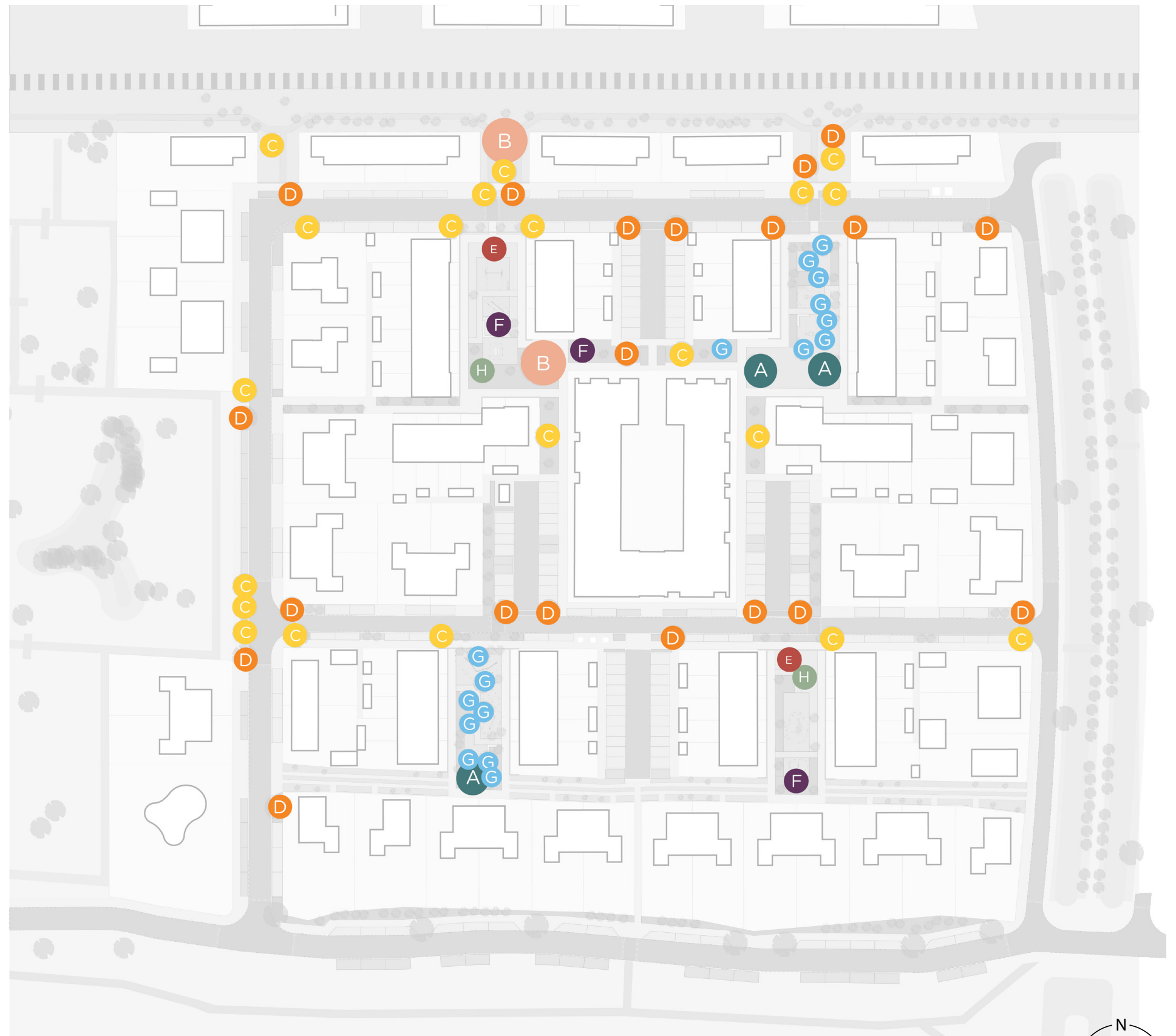
Materiaalgebruik

Voor de verschillende speel- en ontmoetingsaanleidingen worden natuurlijke materialen gebruikt zoals duurzaam hout en keien. Waar mogelijk wordt spelen met los materiaal uit de natuur gefaciliteerd, bijvoorbeeld in de vorm van zand, water of steentjes.

Ondergronden

Het uitgangspunt is dat er geen speeltoestellen worden geplaatst waar een ondergrond met valdemping voor nodig is. Dit betekent dat de valhoogte maximaal 1 meter mag zijn, waarbij een natuurlijk ondergrond van gazon of TigerMulch (valdempende ondergrond) volstaat. Dit betekent dat er vooral lage speeltoestellen en speelaanleidingen komen.

De bomen versterken in de Zuid het onderscheid tussen de verschillende belevingswerelden; Dorpsweg, tussenlaantje en de vier hoven.

Met een selectie van verschillende soorten per deelgebied ontstaat er over het hele dorp gezien een mix van verschillende soorten. In eerste instantie is er geselecteerd op gebiedseigenheid en biodiverse waarden.

Langs de Dorpsweg kenmerkt het beeld zich door laanbeplanting van gelijke vorm (ovaal/piramidaal) en hoogte (20-25m).

Elk hof kent zijn eigen mix van twee tot vier bomen, waarvan één boom het karakter van het hof bepaald. De soorten zijn getoetst aan de zwarte lijst van Natuur&Milieu uit 2023. In de tussenlaantjes wordt de verbinding gelegd tussen de hoven door de bomen die zijn gekozen voor de hoven daar naast elkaar te plaatsen.

De variatie tussen de hoven is gekozen op basis van bladvorm, herfstkleur en bloeiwijze. Door in te zetten op een divers palet wordt een grotere biodiversiteit gecreëerd en is er variatie voor vogels en insecten. Ook zorgt de diversiteit voor identiteit van de verschillende hoven en een afwisselend straatbeeld door de seizoenen heen, met bloeiende bomen in het voorjaar, verschillende groene bomen in de zomer en opvallende herfstkleuren in de herfst.

Fraxinus excelsior
Gewone es

- 25-30 m
- Bloeitijd april

Aesculus hippocastanum
Witte paardenkastanje

- 20-25 m
- Bloeitijd mei-april

Gleditsia triacanthos
Valse Christusdoorn

- 20-25 m
- Bloeitijd juni-juli

Tilia cordata
Winterlinde

- 20-25 m
- Bloeitijd juni-juli

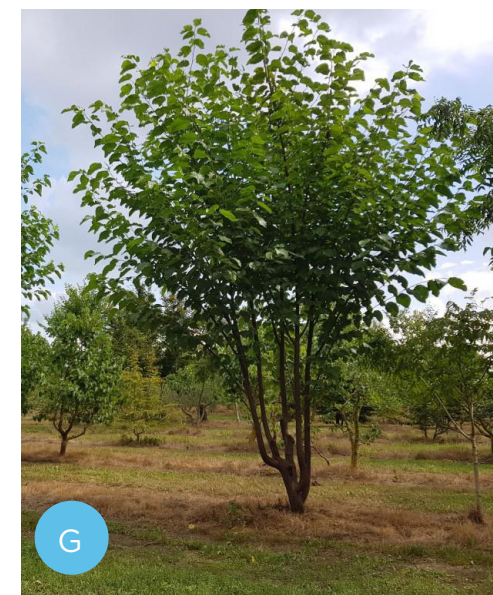
Liriodendron tulipifera
'Aureomarginatum'
Bontbladige tulpenboom

- 12-15 m
- Bloetijd juni-juli

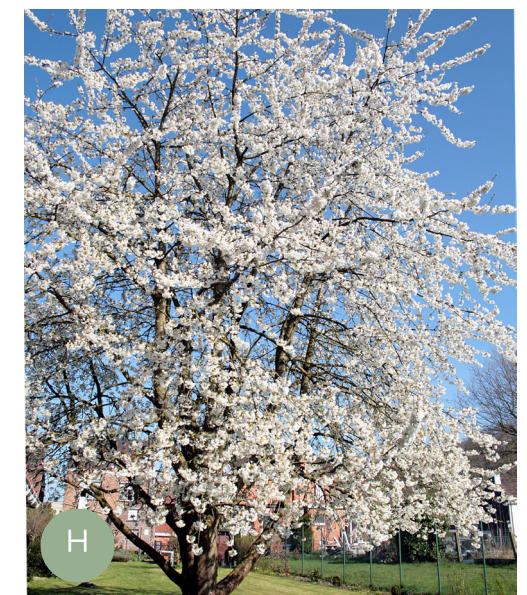
Prunus serrulata 'Taihaku'
sierkers

- 8-10 m
- Bloeitijd april

Morus nigra
Zwarte moerbeï, zwarte moerbezie

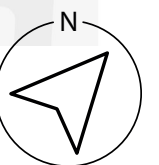
- 9-12 m
- Bloeitijd mei-juni

prunus avium
Zoete kers

- 15-25
- Bloeitijd april
- Groen

- 1 Cornus alba
- 2 Hypericum 'Hidcote'
- 3 Hibiscus syriacus
- 4 Pyracantha 'Golden Charmer'
- 5 Prunus spinosa
- 6 Hydrangea paniculata 'Kyushu'
- 7 Crataegus monogyna
- 8 Ligustrum vulgare
- 9 Cornus mas
- 10 Corylus avellana
- 11 Rhamnus frangula
- 12 Sambucus racemosa

De haag langs het Perenlaantje krijgt een eigen mix met de focus op inheemse soorten (bosplantsoen). De mix bestaat uit verschillende heesters van tot 600 cm. De soorten variëren in grootte, vorm, bloeitijd of herfstkleur en of ze wel of niet wintergroen zijn. De soorten zijn getoetst aan de zwarte lijst van Natuur&Milieu uit 2023. De plekken worden een perfecte uitvalsbasis voor vogels en insecten, maar ook voor bijvoorbeeld kinderen die er kunnen ontdekken en spelen.

Cornus alba
Witte kornoelje

- 30-40 cm
- Bloeitijd mei

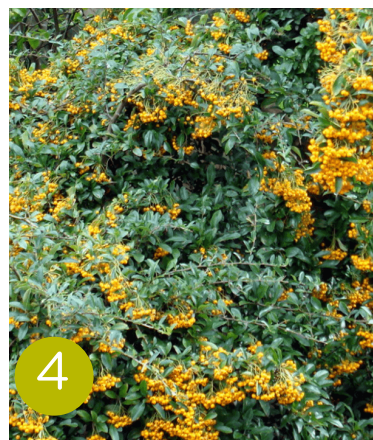
Hypericum 'Hidcote'
Hertshooi

- 70-100 cm
- Bloeitijd juli-oktober

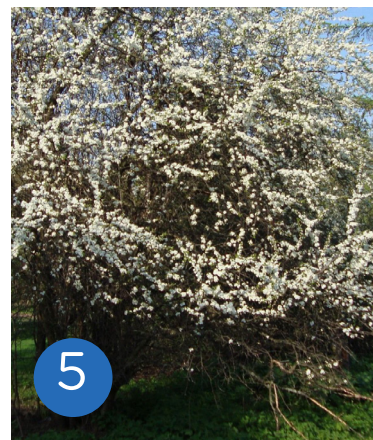
Hibiscus syriacus
Tuinhibiscus of Altheastruik

- 100-300cm
- Bloeitijd august-september

Pyracantha 'Golden Charmer'
Vuurdoorn

- 200-300 cm
- Wintergroen

Prunus spinosa
Sleedoorn

- 350-450 cm
- Bloeitijd maart-april

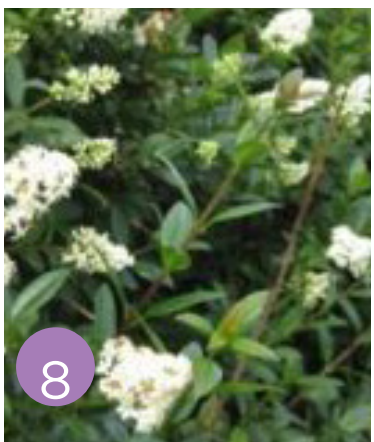
Hydrangea paniculata 'Kyushu'
Hortensia

- 100-200cm
- Bloeitijd juli-september

Crataegus monogyna
Eénstijlige meidoorn

- 20-50 cm
- Bloeitijd

Ligustrum vulgare
Wilde liguster

- 300-500 cm
- Wintergroen

Cornus mas
Gele kornoelje

- 500-600 cm
- Bloeitijd februari-maart

Corylus avellana
Hazelaar

- 400-600 cm
- Bruingele katjes februari-maart

Rhamnus frangula
Sporkehout/vuilboom

- 300-500 cm
- Wintergroen

Sambucus racemosa
Trosvlier, bergvlier

- 20-40 cm
- Bloeitijd april-mei

Groen

Facetkaart onderbeplanting

Behalve met bomen en heesters wordt de centrale groene ruimte van de hoven ingericht met gazon en borderbeplanting. Hiervoor wordt een zaaimengsel toegepast van vaste planten met verschillende bloemen die jaarrond een mooi beeld opleveren.

De vaste planten borders krijgen een eigen mix met de focus op inheemse soorten (bosplantsoen). De mix bestaat uit verschillende heesters tot 6 meter. De soorten variëren in grootte, vorm, bloeitijd of herfstkleur en of ze wel of niet wintergroen zijn. De plekken worden een perfecte uitvalsbasis voor vogels en insecten.

De parkeerplaatsen langs de Dorpsweg en in de parkeerhoven worden uitgevoerd in een open grasbetonsteen en ingezaaid met een grasmengsel.

- Grasmengsel met klaver
- Bloem en kruidenrijk mengsel
- Vasteplanten combinatie (soort n.t.b)
- Grasmengsel parkeervakken

Groen

De centrale groenvakken op de hoven worden voor een deel ingezaaid als grasveld en voor een deel voorzien van een vaste planten border. Deze vaste plantenborder geeft samen met de bomen- en heesterbeplanting een gelaagd en fraai beplantingsbeeld het hele jaar rond. De grote variatie in plantensoorten versterkt de biodiversiteit in het gebied.

De vaste planten borders worden beplant volgens het concept Bloomingfields of vergelijkbaar. Dit beproefde concept gaat uit van het zaaien van vaste planten in plaats van het gangbare aanplanten in een bepaalde maat. Het zaaien gebeurt via hydroseeding. Hierbij wordt het zaaimengsel in vloeibare vorm onder druk op de vlakke gespoten met behulp van een hydroseeder, maar men gebruikt ook voorgekweekte BF-zodematten. De techniek is snel, slim én de planten verrijken in korte tijd de biodiversiteit. Planten uit het mengsel groeien op de plek die het beste bij ze past.

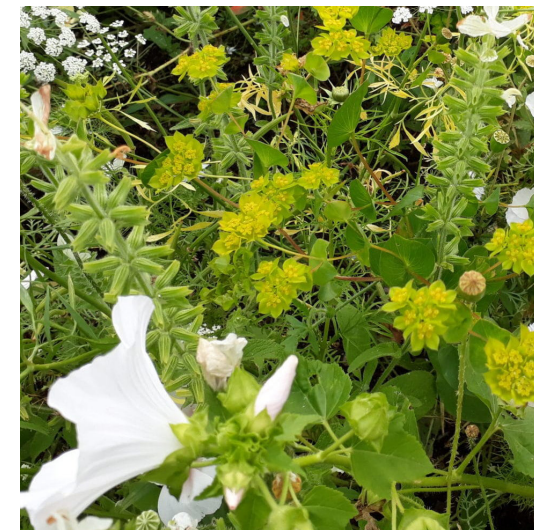
Op deze wijze creëer je een inrichting die aansluit bij de omgeving en die gewaardeerd wordt door de bewoners omdat het naast de natuurlijke ecologische waarde ook een hoge esthetische waarde heeft.

Beplanting hoven

Voor de hoven worden twee verschillende mengsels gekozen, waarmee de hoven afwisselend beplant worden. Dit versterkt de eigen sfeer van de hoven die is ingezet met de keuze voor een unieke boomsoorten per erf. (Bijv. Amegreen Lime Light en Chyta Patchwork Quilt).

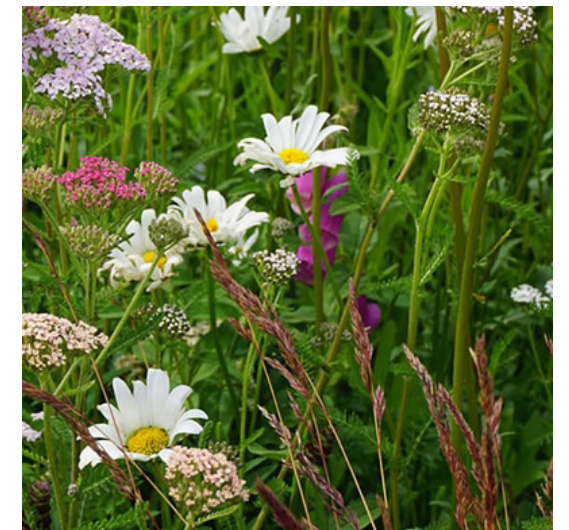
De definitieve samenstelling van het mengsel zal nader worden bepaald op basis van de specifieke omstandigheden (grondsoort, waterhuishouding) van het gebied.

Zaaimengsels van vaste planten op de hoven

Bloomingfields mengsel Amegreen Lime Light

De bloemen vormen later in het jaar een geweldige bron van zaad voor onze vogels. In dit mengsel worden de volgende soorten gebruikt: *Rudbeckia hirta*, *Eryngium planum*, *Achillea millefolium*, *Buphthalmum salicifolium*, *Stachys byzantina*, *Euphorbia polychroma* e.a. In dit mengsel zijn ook enkele eenjarige soorten opgenomen.

Bloomingfields mengsel Chyta Patchwork Quilt

Chyta kenmerkt zich door de vroeg bloeiende planten en de overvloedige zaadkoppen in de late herfst. Naarmate het mengsel zich ontwikkelt, gaat deze veel lijken op een informele, maar zeer onderhoudsarme kruidachtige border. De volgende soorten komen voor in dit mengsel, *Dianthus carthusianorum*, *Achillea millefolium*, *Festuca longifolia*, *Lychnis chalcedonica*, *Echium vulgare*, *Campanula persicifolia* e.a.

Groen

Zowel langs de dorpsweg als langs het perenlaantje wordt in plaats van gazon een graskruidenmengsel ingezaaid.

De dorpsweg

Het profiel van de dorpsweg heeft aan weerszijden een groene berm. In deze twee meter brede zone worden de parkeervakken met grasstenen afgewisseld met plantvakken voor bomen.

Om de dorpsweg een herkenbare beleving te geven, worden deze plantvakken en de reserveparkeerplaatsen ingezaaid met een graskruidenmengsel. De bloemrijke berm zorgt voor eenheid in het profiel. Daarnaast draagt het bij aan een dorpse ontspannen uitstraling.

Om jaarrond een mooi beeld te hebben, worden er ook bollen geplant. Deze vroege bloeiers geeft kleur en sfeer en zijn aantrekkelijk voor insecten. In het graskruidenmengsel komen opeenvolgende soorten tot bloei. De definitieve samenstelling van het mengsel zal worden bepaald op basis van de specifieke omstandigheden (grondsoort,

waterhuishouding) en ervaringen van beheerders met bepaalde graskruidenmengsel binnen de gemeente.

Het perenlaantje

Aan weerszijden van de wandelpaden wordt een graskruidenmengsel ingezaaid. Hierdoor ontstaat er een gelaagd beeld richting de gemengde heesterrand en richting het perenlaantje.

Zaaien en maaien

De natuurlijke zaaiperiode is na de zomer. Dan vallen van nature de zaden. De bodem is normaal gesproken warm en vochtig, ideaal voor een goede kieming. Het aantal maaibeurten bij voorkeur zo laag mogelijk houden (1-2x per jaar). Maaien na de winter is goed voor het insectenleven, vogels en andere beesten. De bodem kan daardoor wel verrijken, omdat de voedingsstoffen uit de planten weer door de bodem opgenomen kan worden.

Graskruidenmengsels langs de dorpsweg en het perenlaantje

voorbeeld graskruidenmengsel

voorbeeld berm met bollen

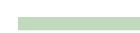
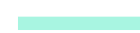
voorbeeld grasbloemenmengsel

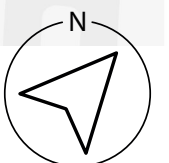
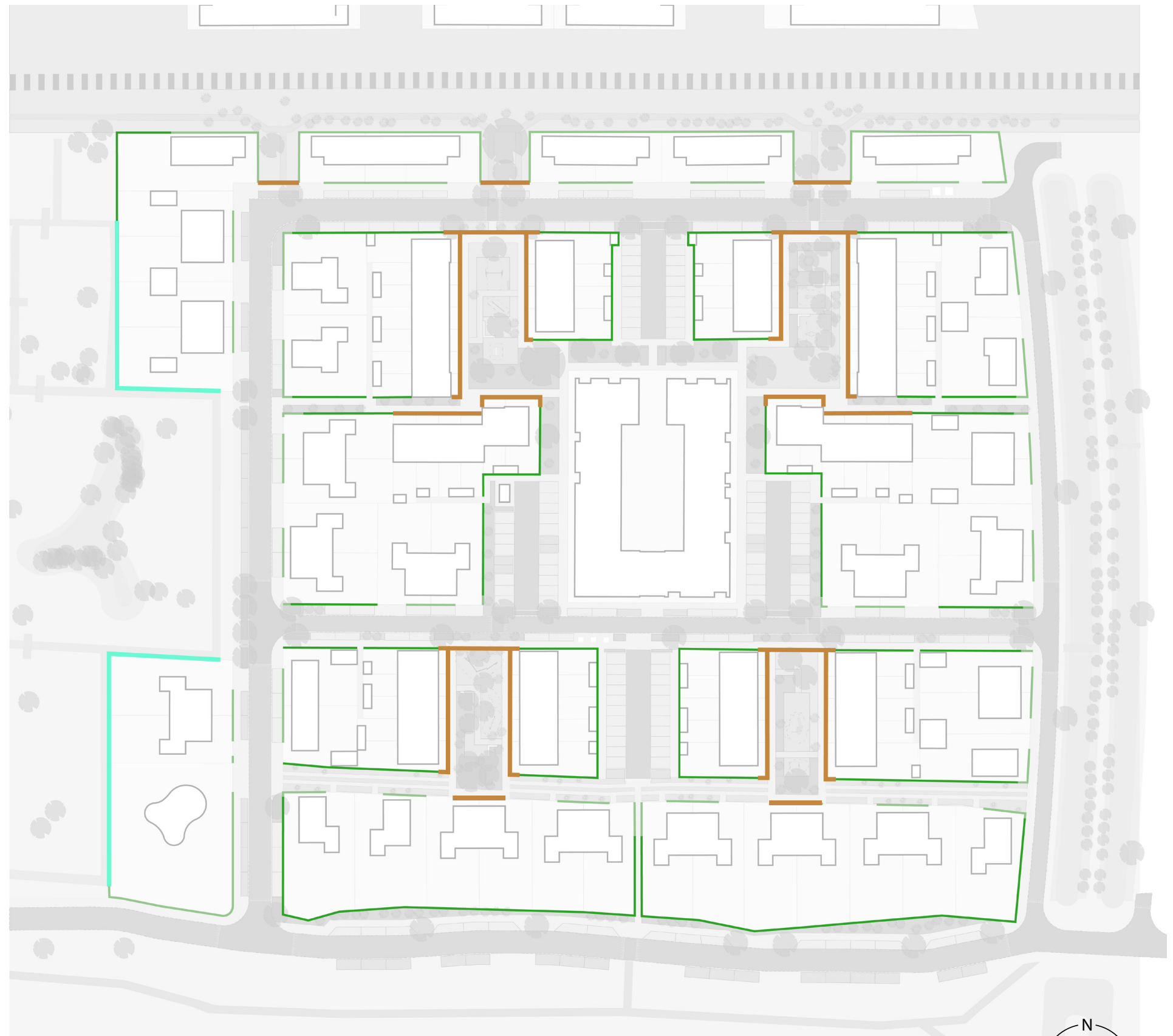
Erfafscheidingen

Facetkaart

In het dorp De Hofjes worden vier types erfafscheidingen onderscheiden, afhankelijk van de situering aan de openbare ruimte. Aan de voorkanten van de woningen zijn wintergroene lage hagen bedacht met een mix van verschillende soorten, wat bijdraagt aan de groene uitstraling van het wegprofiel.

Aan de zij- en achterkanten die grenzen aan een van de grotere openbare ruimtes (het Landje, de Dorpsweide en de Jacobuslaan) is het belangrijk dat de erfafscheidingen veel groene massa hebben. Hier is dan ook gekozen voor bredere gemengde hagen, om een natuurlijke overgang te creëren. Daarnaast zorgen deze gemengde hagen voor meer biodiversiteit en plek voor vogels en insecten. Langs de zijkanten die grenzen aan achter- en zijpaden, waar minder ruimte is, kunnen begroeide hekwerken geplaatst worden.

- Zij-en achterkanten (hoge haag)
- Voorkanten (lage haag)
- Pergola
- Zij- en achterkanten (talud met beschoeiing)

Erfafscheidingen

soorten

Voorkant woningen

- lage haag (b= 0,50 m / h= 1 m)
- wintergroen
- soorten: liguster, japanse hulst, olijfwilg

Ligustrum ovalifolium
(Liguster)

Ilex crenata 'Dark Green'
(Japanse hulst)

Elaeagnus ebbingei
(Olijfwilg)

Achterkanten en zijkanten grenzend aan achterpaden

- begroeid hekwerk met gemengde wintergroene beplanting (b= 0,2 m / h=2 m)
- soorten: Hedera, Clematis Armandii, Lonicera Henryi (Kamperfoelie), Wingerd, Jas-mijn

Hedera helix

Clematis Armandii

Lonicera Henryi
(Kamperfoelie)

Achterkanten en zijkanten grenzend aan openbaar gebied: aan 't Landje, Jacobuslaan of de Dubbele Wetering

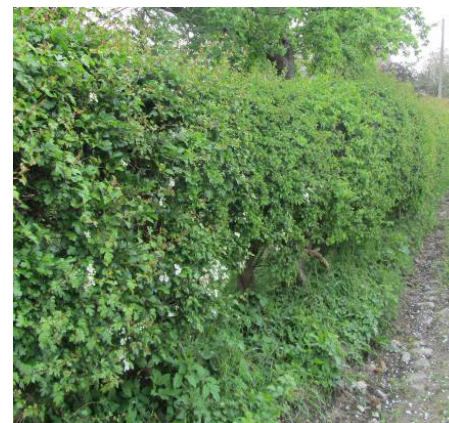
- gemengde haag (b= 0,5-1,5 m / h= 2 - 3 m)
- soorten: wilde liguster, hulst, hazelaar, olijfwilg, vuilboom, meidoorn, sleedoorn

Prunus spinosa
(Sleedoorn)

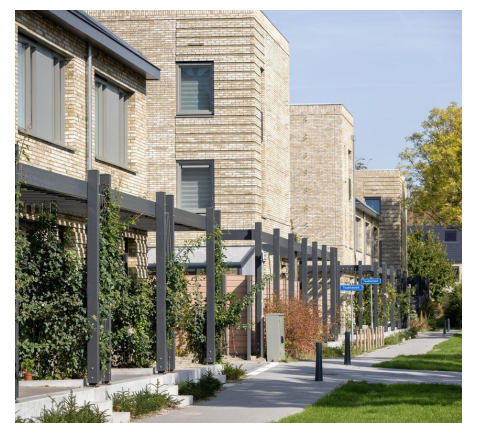

Crataegus monogyna
(Meidoorn)

gemengde haag
(goed voor biodiversiteit)

Pergola's

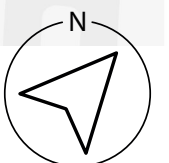
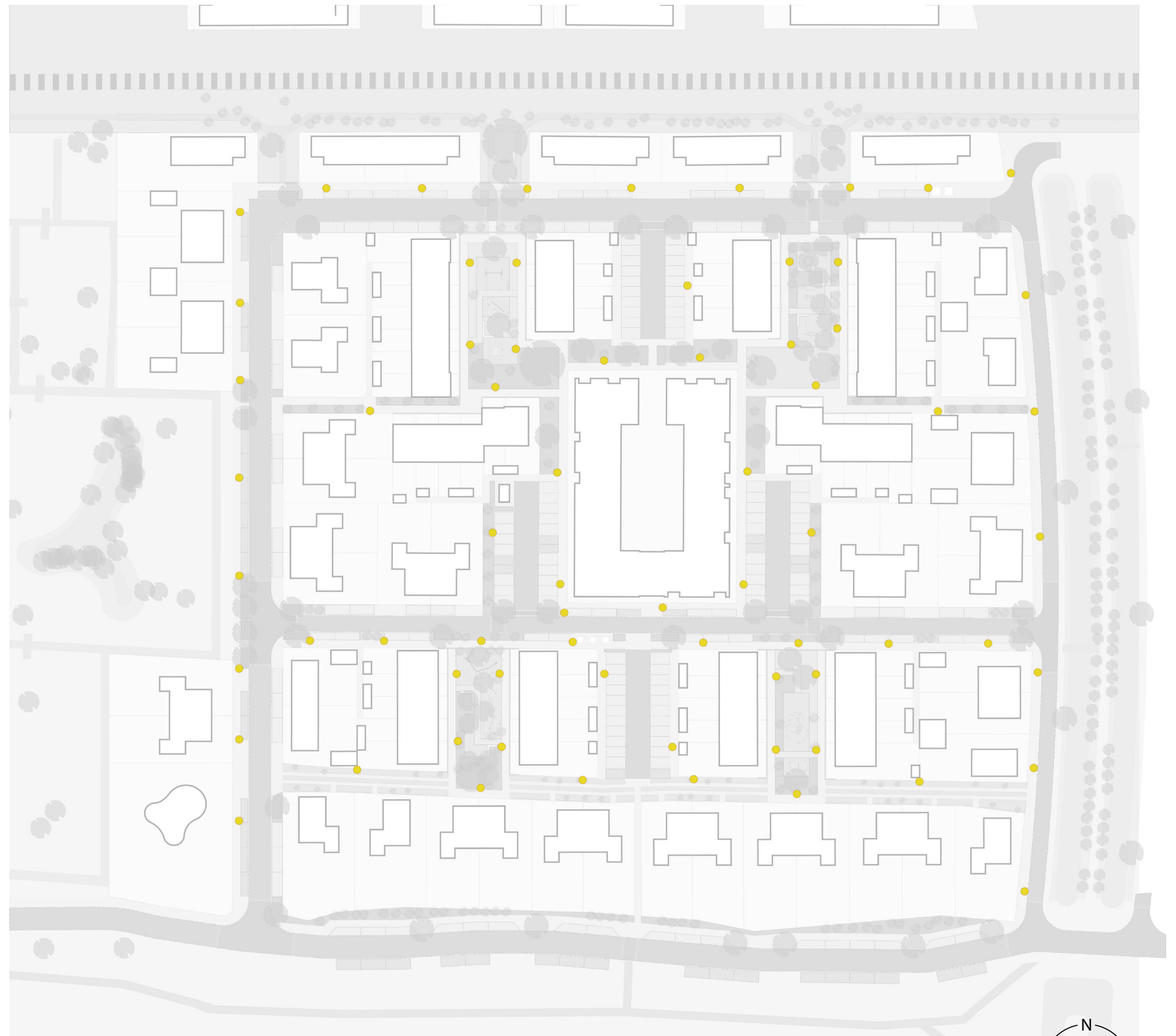
Verlichting

Facetkaart

Voor de armaturen wordt uitgegaan van de nieuwe gemeentelijke standaard. Dit betekent voor de woonstraten 4 meter hoge paaltoppers van type Sustainer Anne.

 Sustainer Anne

Afvalinzameling MOL-systeem

Facetkaart

In Hendrik-Ido-Ambacht wordt huishoudelijk afval in ondergrondse containers verzameld. Die containers werken met het MOL-systeem.

Woningeigenaren krijgen een milieupas.

De pas wordt gebruikt om afval in de MOL te gooien. Met het pasje kan iedere MOL in Hendrik-Ido-Ambacht geopend worden.

De spreiding van de MOL-containers zorgt ervoor dat alle kavels binnen een straal van 175 meter liggen. Het aantal containers is toereikend voor het aantal woningen dat gerealiseerd wordt.

Plastic, metalen verpakkingen en dranken kartons mogen in de welbekende plastic zak. HVC haalt deze zakken huis aan huis op.

- GFT
- Rest
- Glas
- Papier

Beheer openbaar gebied

Beheer graskruidenmengsels

Voor de graskruidenmengsels in de groenvakken langs de Dorpsweg en rondom het perenberceau van het Perenlaantje is de natuurlijke zaaiperiode na de zomer. Dan vallen van nature de zaden. De bodem is normaal gesproken warm en vochtig, ideaal voor een goede kieming. Het aantal maaibeurten bij voorkeur zo laag mogelijk houden (1-2x per jaar). Maaïen na de winter is goed voor het insectenleven, vogels en andere beesten. De bodem kan daardoor wel verrijken, omdat de voedingsstoffen uit de planten weer door de bodem opgenomen kan worden.

Maaïen in mei is slecht voor het insecten leven, ze hebben dan ineens niets meer te eten. Door gefaseerd maaïen is er schuilruimte en voeding aan insecten en krijgen eitjes en rupsen meer kans zich te ontwikkelen. Door gefaseerd maaïen biedt u schuilruimte en voeding aan insecten en krijgen eitjes en rupsen meer kans zich te ontwikkelen. Door de volgorde elk jaar te veranderen,

voorkomt u dat één deel van de bodem erg verrijkt en daardoor verruigt. Beter nog is het maaisel af te voeren. Hierdoor wordt tegengegaan dat er teveel biomassa wordt geproduceerd, wat op termijn tot minder bloemen en meer grassen zou leiden.

Beheer vaste plantenborders

Het beheer op lange termijn is dat men gedurende het groeiseizoen de storende elementen moet verwijderen (althans wat men als storend ervaart) en 1 x per jaar maaïen (afvoeren mag, maar men mag ook mulchen) In de eerste 2 jaar kan men bekijken of een z.g. zomer maaibeurt nodig is (t.b.v. stoeling en het bevorderen van de lagere soorten). Gedurende de eerste jaren moet het mengsel ook gaan ontmengen (er zitten gemiddeld 30 soorten in een mengsel), waarbij een rustiger eindbeeld zal ontstaan.

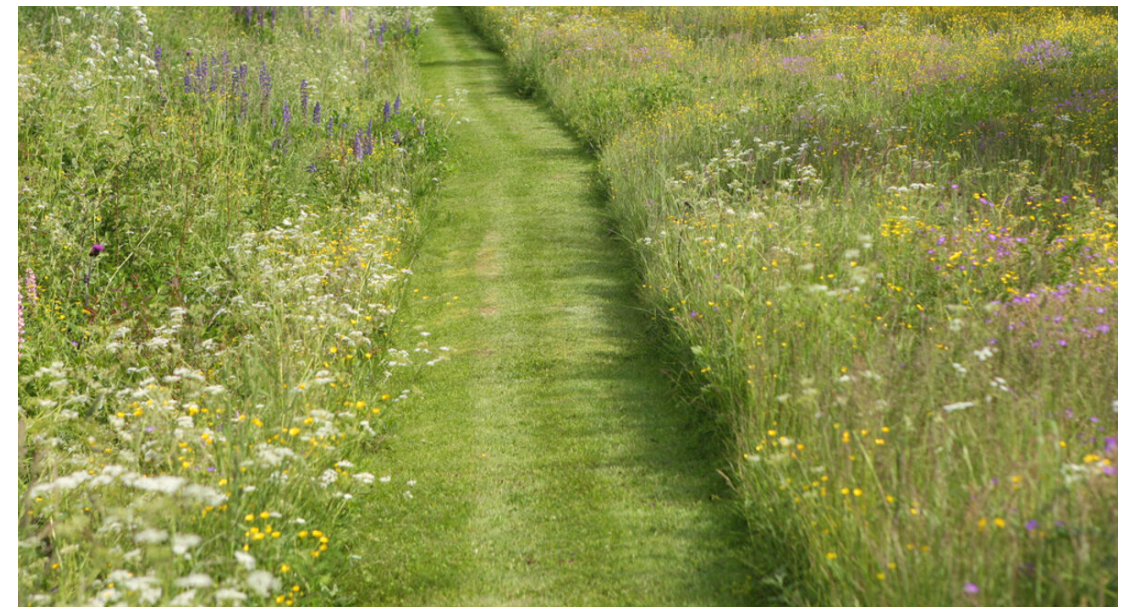
Bewoners stimuleren

Voor het succes van een duurzame inrichting is het belangrijk bewoners zoveel mogelijk te stimuleren daarin mee te doen. Bijvoorbeeld door hen

aan te moedigen biodiverse tuinen aan te leggen. Er wordt gewerkt aan een brochure waar informatie in staat over manieren om je kavel natuurvriendelijk in te richten.

Ook is het denkbaar om groenpakketten aan te bieden. Een groenpakket zou kunnen bestaan uit korting op bepaalde soorten heesters, bomen of beplanting. Er zou gebruik gemaakt kunnen worden van dezelfde heesters als die in dit IPOR zijn voorgesteld. De gemeente kan hierin een aanbod doen.

Naast het stimuleren van bewoners is het ook handig om als gemeente een goede supervisie in te hanteren. Met name als het gaat om het toepassen en onderhouden van gemengde hagen als erfafscheiding.

gefaseerd maaïen van de graskruidenmengsels

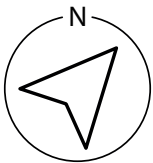

tijdsbeeld plantvakken met zaaimengsel vaste planten van Bloomingsfields

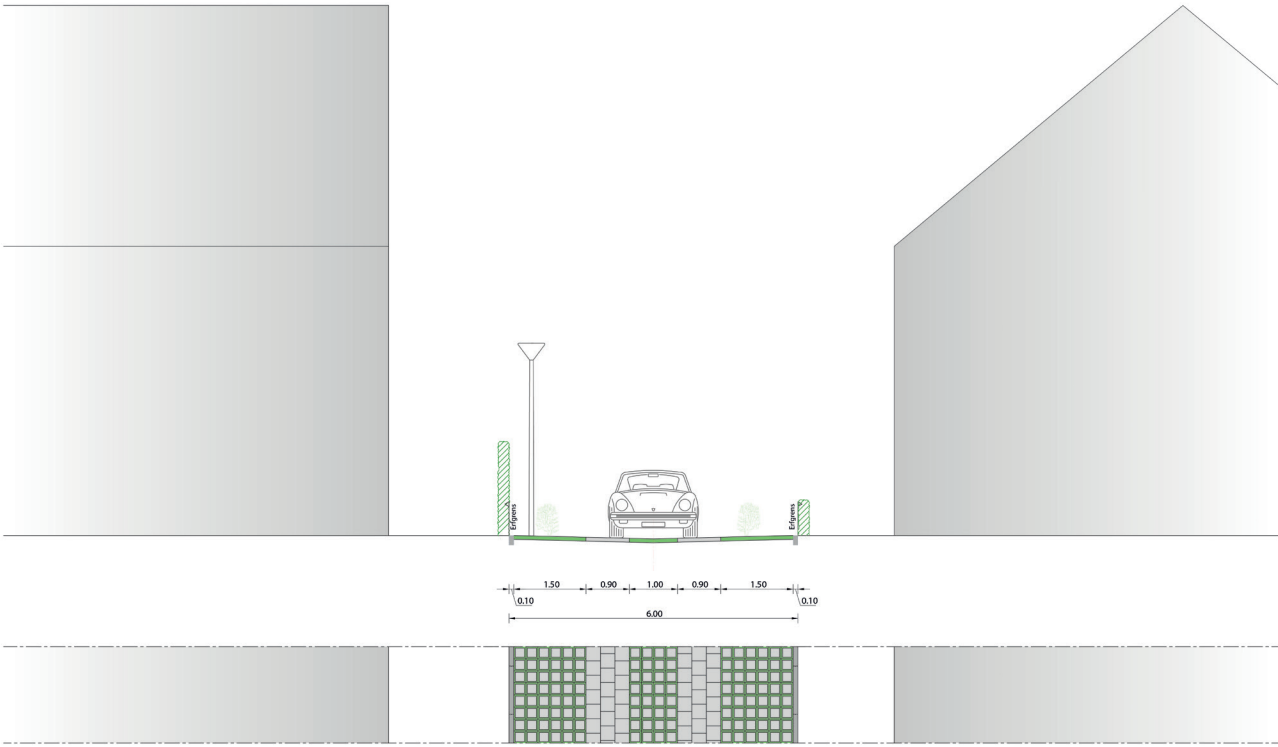
Profielen

PROFIEL A-A'		36
PROFIEL B-B'		37
PROFIEL C-C'		38
PROFIEL D-D'		39
PROFIEL E-E'		40
PROFIEL F-F'		41
PROFIEL G-G'		42
PROFIEL H-H'		43
PROFIEL I-I'		44
PROFIEL J-J'		45
PROFIEL K-K'		46

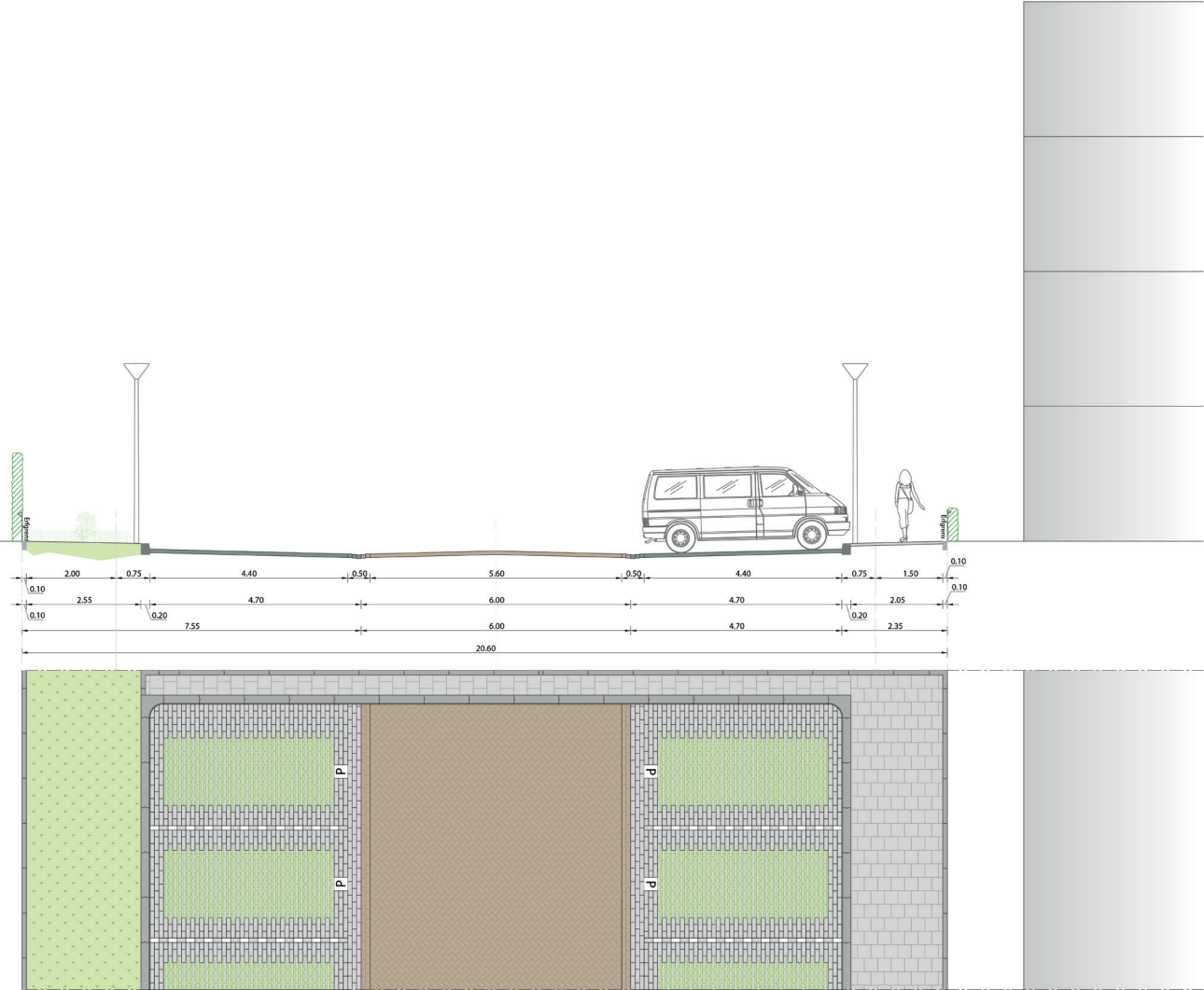
Overzichtstekening

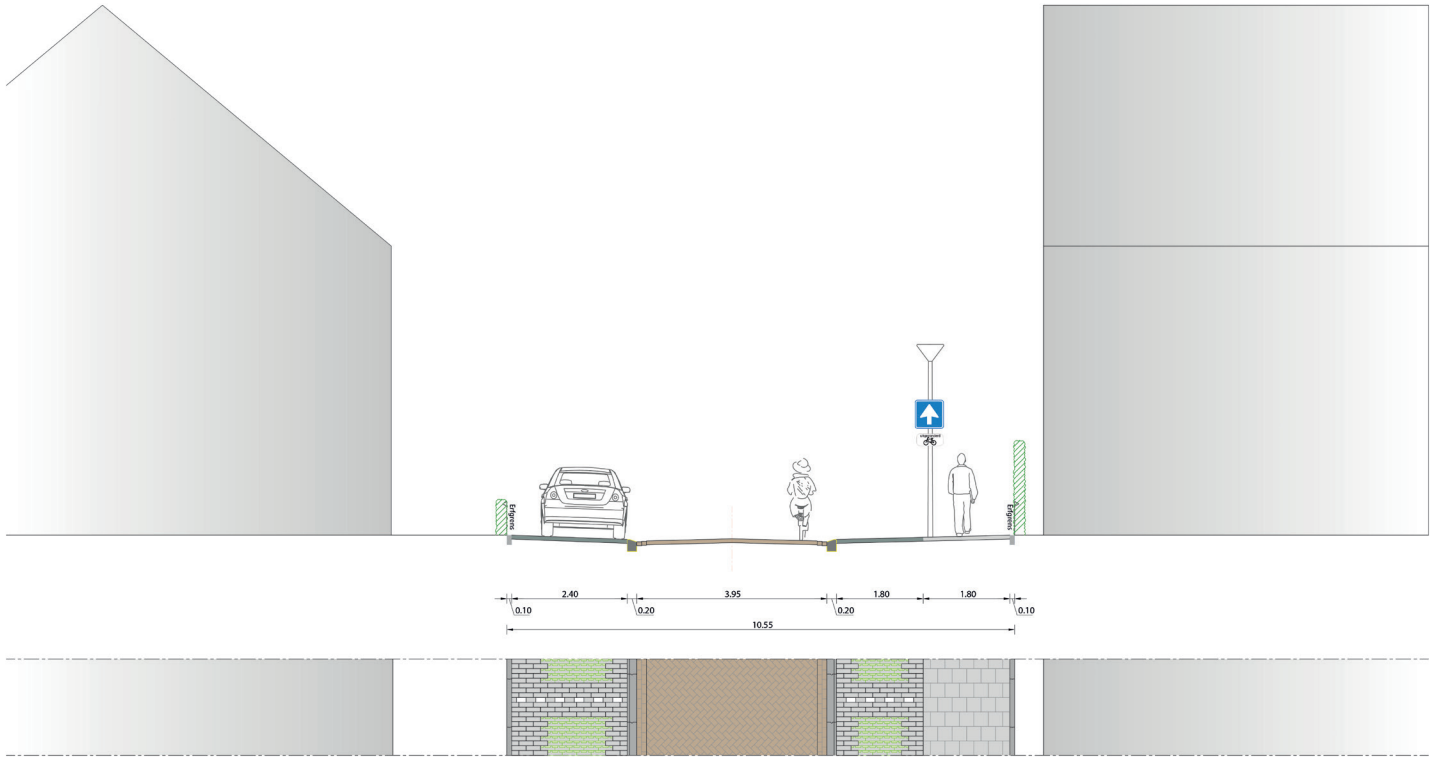
Profiel A-A

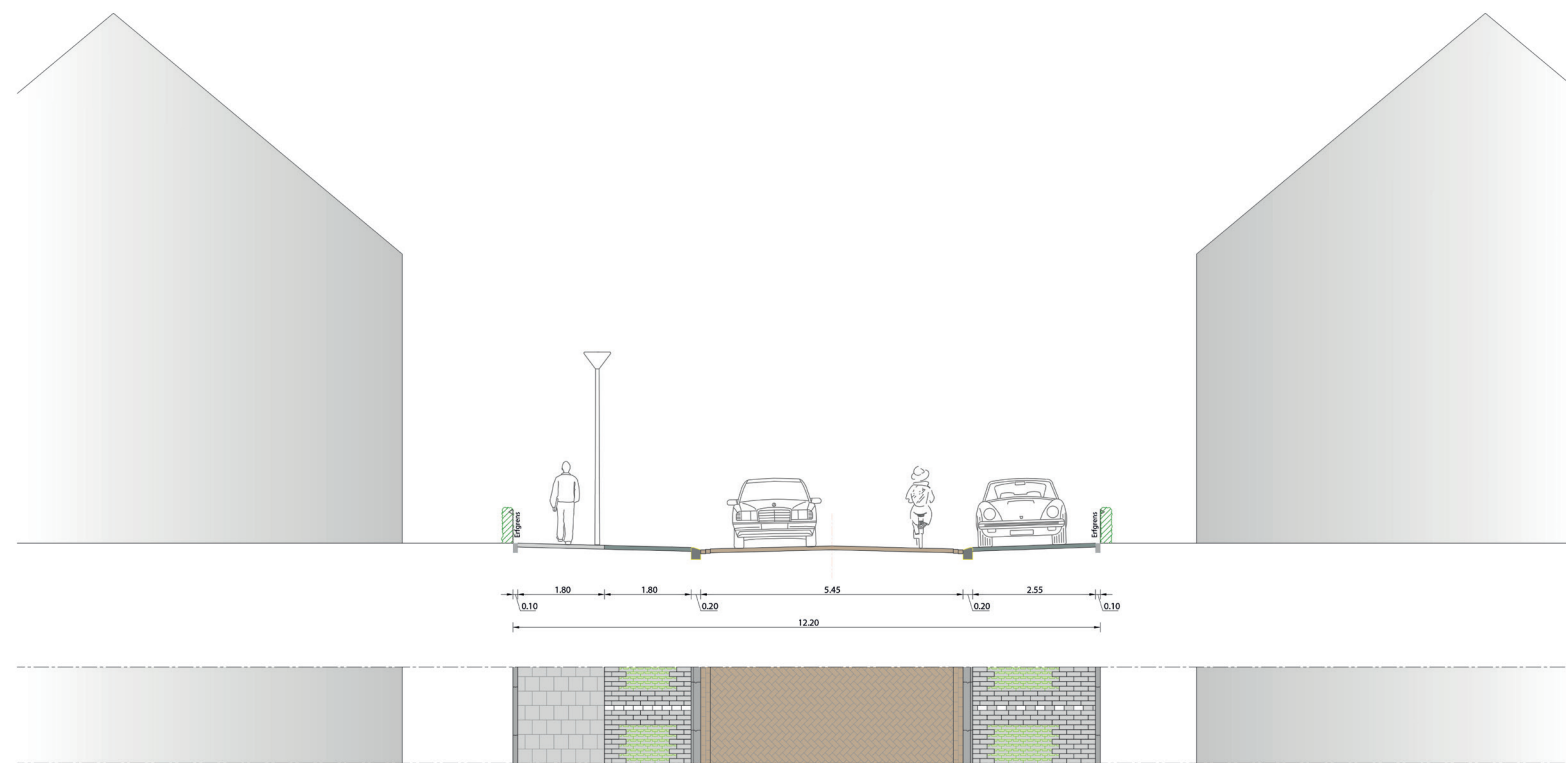
Profil B-B

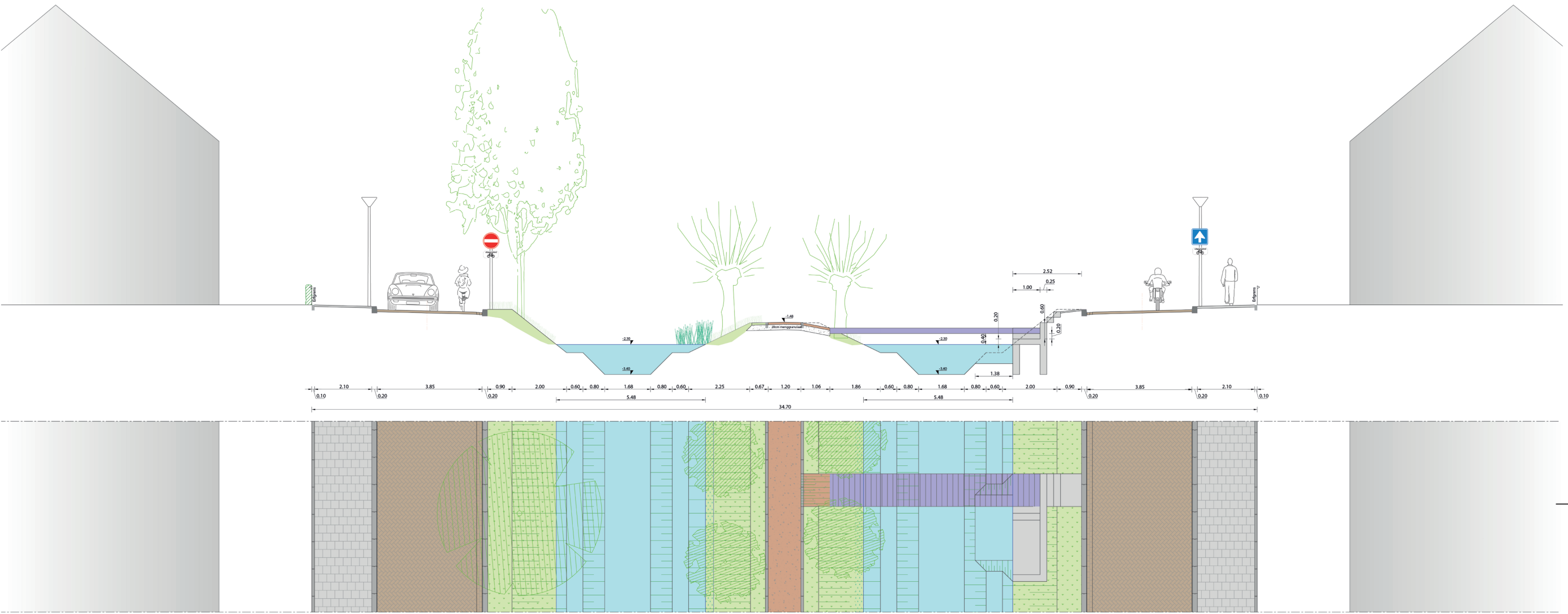
Profiel C-C

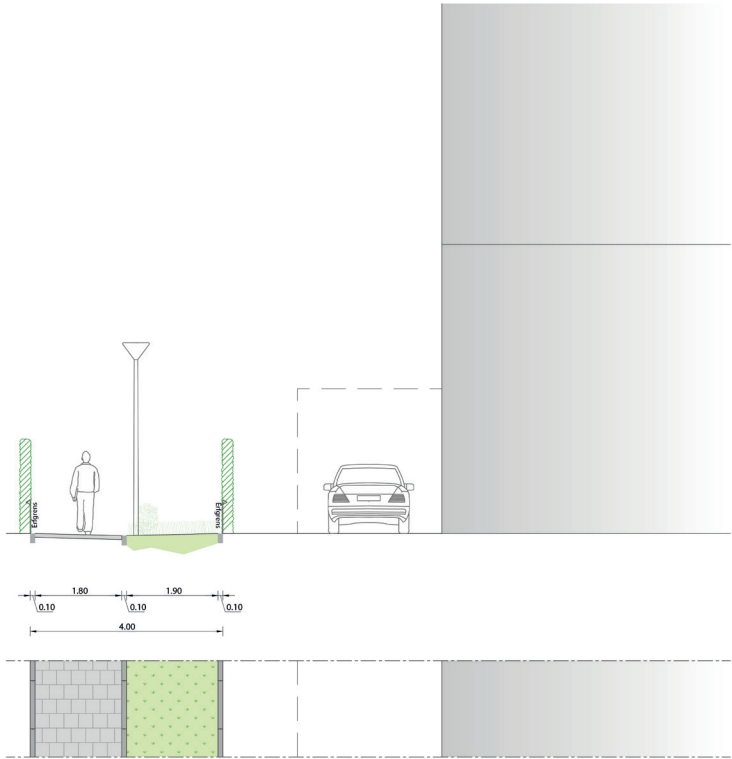
Profil D-D

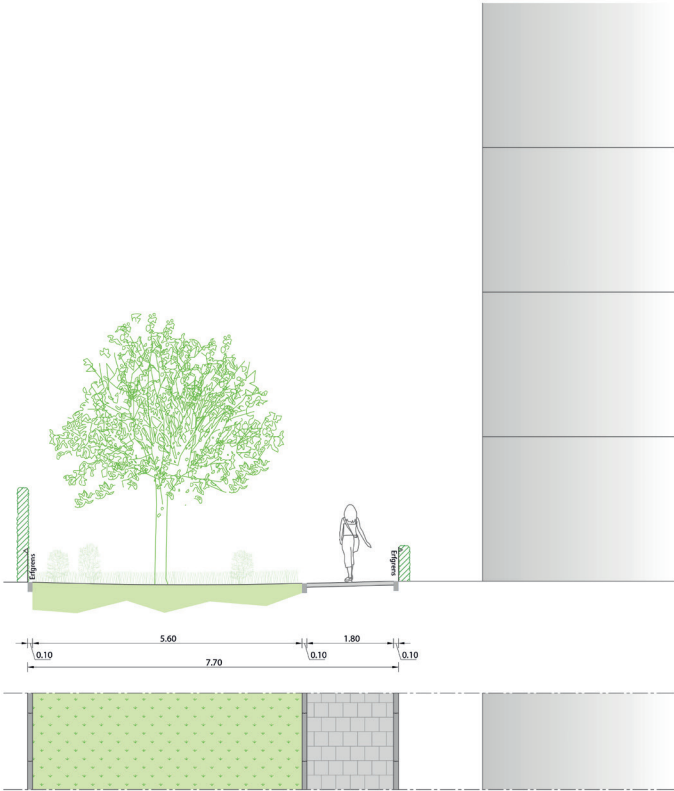
Profil E-E

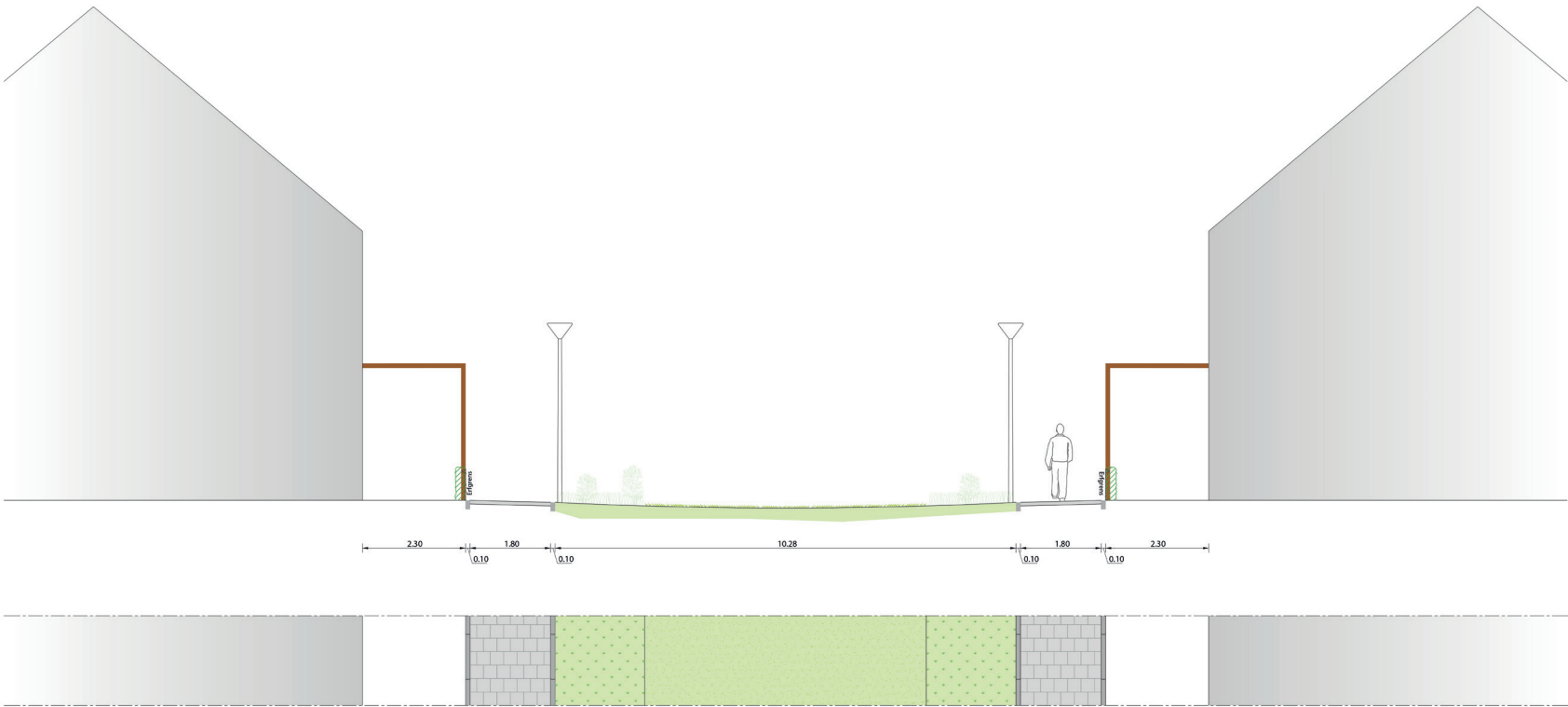
Profiel F-F

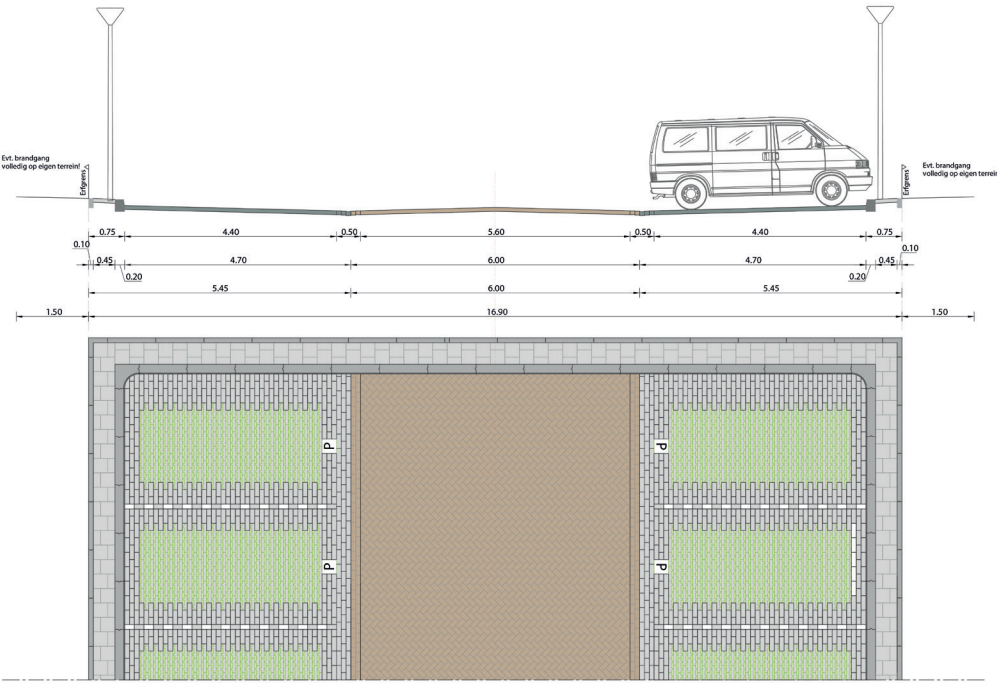
Profiel G-G

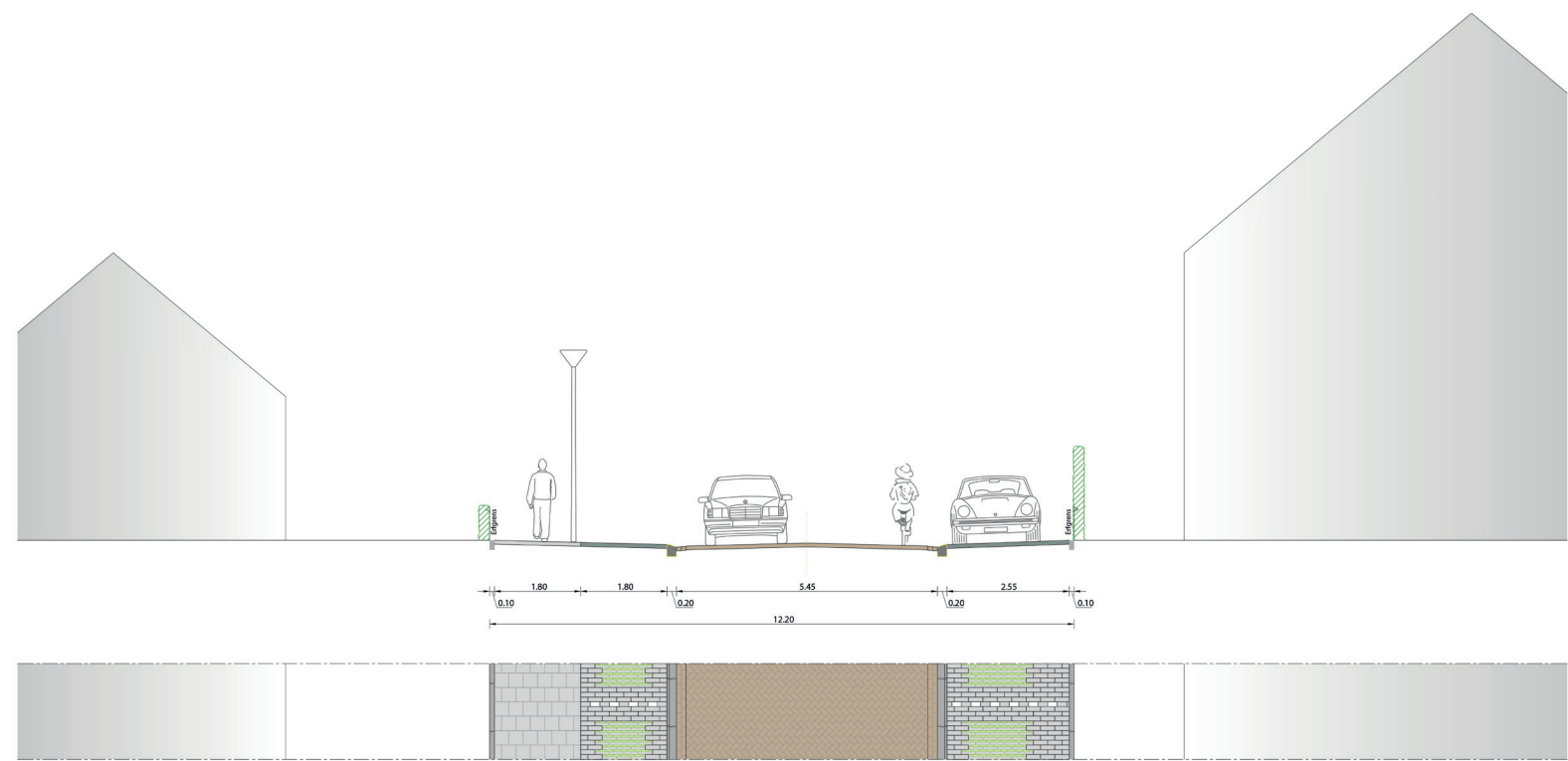
Profiel H-H

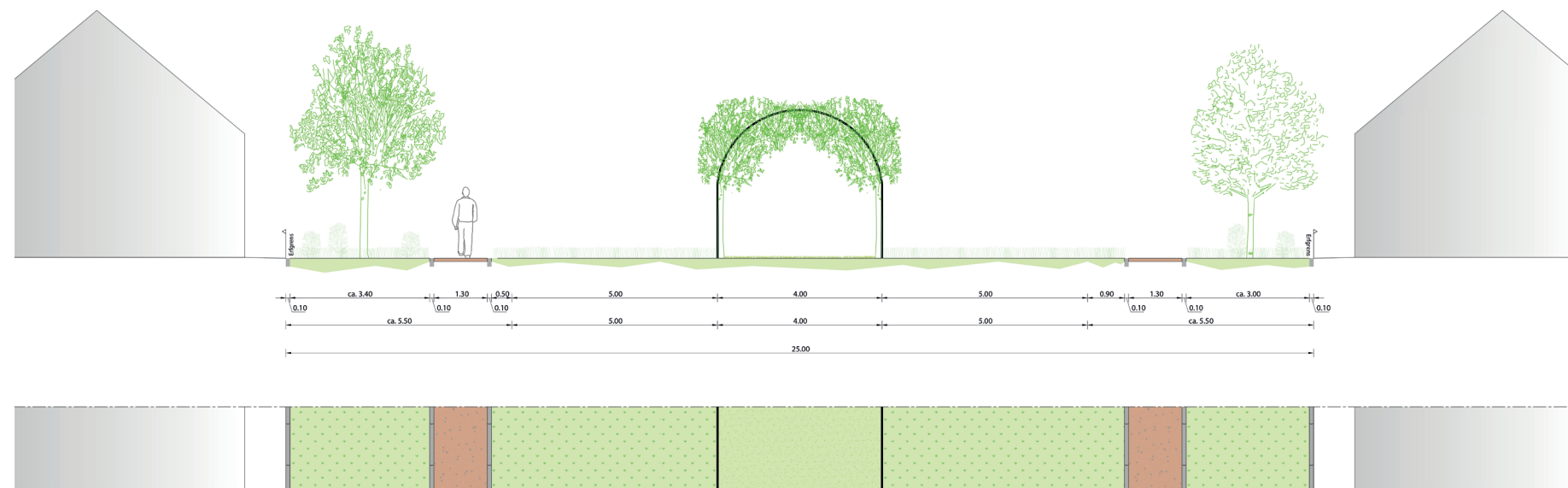
Profiel I-I'

Profiel J-J'

Profil K-K'

Schiehavenkade 158-160

3024 EZ Rotterdam
tel 010 303 1277
www.od205.nl